

Euangelij scdm Mattheum

Factus est cum consummasset Iesus etc. Eleganter postquam promissit de aduentu suo in maiestate subdit de passione quam sustinuit ex summa humilitate: coniungens gloriam eternitatis merito passionis: ut effectus cause. Passionis enim effectus vel causa finalis est gloria eternitatis.

Dicitur: a. Et factum est cum consummasset Iesus sermones hos omnes quos de consummatione mundi vel de discretione iudicij proferebat. Vel omnes sermones ab initio euangelij usque ad ipsum passionis sue: docendo vel exhortando: seu etiam su-

Marci. 14. a. Luc. 22. a. Job. 11. g.

Factum est cum consummasset Iesus sermones hos omnes: dixit discipulis suis: Scitis quia post biduum pascha fiet etc. Sic dicit Iohes. xij. a. quod in sabbato ante ramos palmarum venit Iesus in bethaniam ubi maria unxit eum. In crastino venit hierusalim sedens super asinam. s. xxj. b. Feria secunda gerunt ea que narrant post hunc aduentum hierosolymis acta vel gesta. Tertia feria ante pascha dixit dominus hoc: Scitis quia post biduum etc. Littera plana est. **Dozaliter**

Dozaliter

Christus in passione sua typum gerit peccatoris et penitentis. De viros dicit: Scitis quia post biduum pascha fiet. Biduum peccatoris est mala cogitatio: et delectatio noxia. Post quod biduum fit pascha. i. transitus de terra virtutum et eterne promissionis in egyptum peccatorum et eterne reprobationis. Fit etiam imolatio hedi per consensum peccati. **Et sic filius hominis**. i. peccator qui a seipso generat in peccato: illa misera natiuitate: de qua Job. iij. a. Pereat dies in qua natus sum: nox in qua dicitur est: conceptus est homo. **Idem dicitur**. xx. d. **Tradet diabolus: et crucifigat** in panibus infernali. **Et sic** in quarta feria ante pascha: **gregati sunt principes sacerdotum**. i. vitia vel peccata in nobis abundantia: que quasi sacerdotes infernales imolant nos diabolo. **Et seniores populi**. Principes sacerdotum dicuntur tria capitalia peccata. i. concupiscentia carnis: concupiscentia oculorum: superbia vite. Seniores populi dicuntur septem criminalia. **Populus** ceterorum turba vitiorum. **Hec congregantur**. **In atrium principis sacerdotum qui dicebat caphas**: qui interpretatur ore vomens: et significat peccatores qui omnia bona tam nature quam gratie a se quasi vomens peccando efficit. **Huius atrium**. i. domus foetida ubi vitia congregantur est caro vni fomes oris. **Et consilium fecerunt ut Iesum**. i. hominem ad salutem creatum: **in dolo tenerent**: quia vitia se palliant vestimento virtutum: alioquin nunquam reciperent. s. vij. b. **Attendite a falsis prophetis etc.** **Tenerent** dicitur: quia postquam quis illaqueatur est vinculis peccatorum: vix euadit. **Prover. v. c.** Iniquitates sue captiuitatem impium et vinculis peccatorum suorum constrinxit. **Et occiderent**: morte duplici. Primo morte culpe: secundo morte gehenne: que est secunda mors. **Apoc. xx. b.** **Tris et sancti** qui huius parte resurrectione prima: In his non habet potestatem secunda mors. **Dicebant autem: Non in die festo etc.** Dies festus peccatoris est gaudium peccati: clamor vitiorum. In hoc festo est mutua aduocatio vnius ad alterum. **Luxuria** quidem aduocat auariciam ut ab ea pascat: auaricia aduocat superbiam ut per eam extollat. **Esa. xxxij. c.** **Occurrerit demonia onocrotaurus** et pilosus clamabit alter ad alterum. In hoc festo concinunt simul comestatio et ebrietas: tripliciter cantum renem voluptas. **Hiero. 9.** **Venter et genitalia etc.** **Prover. xxx. b.** **Dux sunt filie sanguisugae**: que semper clamant: affer affer. **Affer cibos**: affer vna: et statim admiscet se renem voluptas: ut diximus que tripliciter cantum: qua-

druplicat exterior lasciuia: organiscat garrula factantia: **Dux** organiscatio multum displicet deo. **Esa. j. d.** **Iniqui sunt ceterus vestri**. **Calendas vestras et solennitates vestras** odit anima mea. In hoc festo leguntur lectiones garrulitas et vaniloquium quasi regem egypti. **Responsoria** cantantur coram deo et porcus:

gregati sunt principes sacerdotum et seniores populi in atrium principis sacerdotum qui dicebat caphas: et consilium fecerunt ut Iesum dolo tenerent et occiderent. **Dicebant autem: Non in die festo:**

.i. peractio penitentie et delectatio peccati. **Soph. ij. d.** **Ex cantantibus in fenestra** coram deo in supliminari. **Inuitatorum** cantant mendacium et adulationem. **Soph. ij. a.** **Conuenite congregamini gens non amabilis**. **Thuribulum** portat detractio: **summu peccatorum** aliorum

circuferes: et naribus omnium suffumigatis vbiq; diffundens per totam ecclesiam malignantis. **Esa. j. d.** **Incensum abominatio est mihi**. **Cereos** portant simulatio et dissimulatio hypocrisis. **Simulatio** falsi boni: et dissimulatio veri mali. **Crucem** eleuans portat ambitio: sicut dicit beatus Hieronimus. **Ambitio** ambitiosorum **crux**: quomodo omnibus places: que omnes torques: **Aquam maledictam** portat oppressio prelatorum: que lachrymis dolorum aspergit facies subditorum. **Eccl. xxxv. c.** **Wonne lachryme vidue** ad maxillam descendunt: et exclamatio eius super deducentem eas: **Job. xliij. b.** **De ciuitatibus viros genere fecerunt**: et anime vulneratorum clamabunt: et deus inultus abire non patitur. **Liby** ante sacerdotem portat ostentatio: que omnia bona siqua habeat ostendit alijs ut laudet. **Maledicamus domino**: dicuntur rixam et contentio. **Hoc est festum stultorum**: vbi omnia proposita et inuerse sunt. **Ubi quanto quis inordinatus se habet**: tanto melius solenniscat. **Ibi enim pericula et passiones virtutum induunt se facies et notis peccatorum**. **Esa. liij. d.** **In die illa auferet dominus ornamentum calcamentorum et lunulas et torques etc.** **Et erit pro suauis odore fetoris**: ecce thus: et pro cona funiculus: ecce balsamus: et pro crispantibus crine caluitrium: ecce mitra episcopi. **Et sic** quia post biduum pascha fiet. **Secunda** expositio de penitente. **Hoc biduum** est bona cogitatio et bonum propositum. **Pascha** transitus de egypto vitiorum in terram virtutum: per desertum penitentie: vbi fit imolatio agni per carnis macerationem. **Et sic** filius hominis: id est rationis eum cum gratia generatis in lucem: id est in sui et dei cognitionem: **Tradet** pretorum celestis imperatoris: id est sacerdotum: **et crucifigat**: id est cruci penitentem affigatur: **De qua Gal. vi. b.** **Abiit mihi gloriari nisi in cruce domini nostri Iesu christi etc.** **Et Luc. ix. c.** **Si quis vult post me venire**: abneget semetipsum et tollat crucem suam etc. **Tunc congregati sunt principes sacerdotum**: id est virtutes nos deo imolantes. **Et seniores populi**: qui dant consilia: id est prudentia: fides: sapientia: et donis consilij: que consulant ut verus homo crucifigat. **In atrium principis sacerdotum qui dicebat caphas**: ore vomens: id est in corde penitens: per confessionem omnia peccata vomens. **Eccl. xxxj. c.** **Si coactus fueris in edendo multum**: surge e medio et vomere refrigerabit te. **Et consilium fecerunt ut Iesum**: id est a peccatis iam penitentem saluatum: **in dolo tenerent**: captum: et ligatum vinculis peccatorum. **Et occiderent**: peccato et mudo. **Dolus** virtutum est astutia earum: per quam penitentem occultant intra se ne aliqua occasione redeat ad peccata. **De hac congregatione** virtutum ad veterem hominem crucifigendum dicit **Esa. xvi. a.** **In consilium**: coge consilium: pone quasi noctem umbram tuam in meridie. **Dicebant autem** virtutes: quarum dicto est bona affectio: vel bona cogitatio: **Non in die festo**. Dies festus virtutum: est dies festus verorum iudeorum. i. vere confitentium peccata et laudes deo. In hoc festo habet vnaqueque virtus diem suum. i. illuminationem et confessionem propria: ut dicit **Breg.** sup **Job. j.** **In hoc festo purpura** induta intertextis carbunculis quasi summus pontifex rutilat

Secunda expositio

charitas: bysso

Charitas: bysso induta et margaritis ornata refulget castitas: i albis incedit inocentia q̄ dicit puritas: hiacyntho vestit patientia: violis decorata pcedit humilitas: fides et spes charitatis assistunt: ceteros portant sapientia et scientia: aqua benedicta portat luctus: crucem portat disciplinē: correctio: thuribulum portat deuotio: libris donū intellectus: p̄c̄inunt autē spes veniē: spes gratie: spes glorie: succi nār timor: penitē: timor offensē: timor reuerentie: decantant cōfessio et oratio: inuitatorum carat benignitas et patientia p̄dicantū: lectiones legūt prudentia et cōsiliū: psalmos carat pietas et fortitudo et miscōtia n̄ chorono: in alio choro cōtinētia et abstinētia et modestia: chorū regit rempantia: que obseruat ne q̄s nimis vel passū organet: benedicam̄ dño: dicit ḡfariactio et vox laudis. Hoc festum ter agit in anno benignitatis. i. in cōtritiōe: in orōne: p̄tēplatiōe. Et Exo. xliij. b. Tribus vicibus p̄ singulos ānos inibi festi celebrabitur. In his tribus diebus p̄siliū ē vitiorū et demonū: vt ḡrat̄ noui hō ad occidentū. a. Ne forte tumultus fieret i p̄p̄o: virtutū. i. concent̄ omnium virtutū que demones vt vitia sustinere nō possunt: sed poti⁹ q̄si lupi vt latrones eo exterrēt. Imminēte em̄ tēptatione vnaqueq; virt⁹ tumultū facit et clamat. Cogitatio em̄ mala fur est: affectio noxia ignis est. Tūc vna virt⁹ clamat: ad arma: ad arma. s. disciplina: alia clamat: latronē: latronē. s. timor: alia clamat: aqua: aqua. s. luctus et dolor: alia inuocat auxiliū. s. oratio: Et sic fit tumultus in corde penitētis: velut in ciuitate cū in eā hostes irruerint: vel ignis inmissus apparuerit. Hoc tumultu eripit hō a manibus inimicorū ei⁹. Vel tumultus in p̄lo virtutū ē turbatio cōcentus sp̄ualis: que faciūt virtutes in orōne vt p̄tēplatiōe. Et est cōsiliū virtutū vt querat̄ iesus. i. penitēs ad crucifigēdū: ne p̄ tristitiā afflictiois turbet̄ p̄centus et gaudii p̄tēplatiōis. Heemie. viij. c. Dies sanctificat̄ ē dño deo n̄ro: nolite lugere: et nolite flere: ite comedite pingua et bibite mulsū: et mittere partes eis q̄ nō p̄parauerūt sibi. i. iusticiē vt dolor: quia dies sanct⁹ est dño: et nolite cōtristari. Gaudii em̄ dñi est fortitudo vestra. Recapitulatio ē vsq; ad illd. Tūc abiit vn⁹: Quia illud factū est sabbato añ ramos palmarū: vt dicit Jo. hānes. xij. a. b. Cū autē esset iesus etc. d. hystice: Simon leprosus: peccator p̄uersus est et obediēs: ponēs sibi tristitiā de peccatis suis. Hiere. xxxj. d. Statue tibi speculā: pone tibi amaritudines. Qui et auditor m̄grois interpretatur. Eccl. vij. a. Vel⁹ est ire ad domū luctus q̄ ad domū cōsolūij. In domo hui⁹ recubēs dñs: tot ferculis pascat: quot motus virtutū in ipsa cōuersione peccatoris ei offerim⁹: Et tot generib⁹ vini in ebriat̄: quot sunt genera lachrymarū: Lant. vij. c. Buttur tuū sicut vinū optimū: dignū dilecto meo ad potandū. Vultus q̄ vnguentū effudit: est aia penitētis. Vnguentū ē oratio. Apoc. v. c. Et phialas aureas plenas odoramentorū q̄ sunt orōnes sanctorū. Eccl. x. a. Dulce morientes pdunt suauitatē vnguentū. Hoc vnguentū mulier vngit caput iesu orās et adorās eius diuinitatē. Ungit et pedes ei⁹: vt dicit Lucas. vij. f. eiusdē hūanitatē fideliter credens: Vel p̄dicatores ei⁹ et paupes pietatis opib⁹ reficiēs. Alabastrū in q̄ vnguentum est ipsum cor penitētis: q̄ fracto vnguentū effundit. Et tota dom⁹ impleta est ex odore vnguentū: vt dicit Marci xlij. a. Eccl. xliij. b. Quasi liban⁹ nō incisus vaporati habitationē meā: et q̄si balsamū nō mixtū odor me⁹. Apoc. viij. a. Ascēdit fum⁹ incēsoy de orōnib⁹ sanctorū: de manu angeli corā deo. Frangit autē alabastrū: qz cor in orōne cōtinuēdū est

cl. 14. a.

a Ne forte tumultus fieret in populo. Cum autem esset iesus in bethania i domo simonis leprosi: accessit ad eum mulier habens alabastrum vnguenti p̄cidit: et effudit super caput ipsius recubentis. Et dēntes autem discipuli indignati sunt dicētes: Ut quid p̄ditio hęc? Potuit em̄ istud vnguentū dari multo et dari pauperibus. Sciēs autē iesus

si larga sit effusio vnguenti. Et Thren. ij. f. Effunde sicut aqua cor tuū ante spectū dñi: vt sic i corde nihil remaneat diabolici liquoris. i. peccati. Vel vt totū cor redigat in puluere aromaticū vt dñi redoleat corā deo. Can. iij. c. Quę ē ista orō. s. q̄ ascēdit p̄ desertū sicut vīrgula fumi ex aromatis myrrhę et thuris: et vniuersi pulueris pigmentarij: Bethania interpretat̄ domus obediētię: vt domus gloriificās dñm: vel dom⁹ dñi. Hęc est aia in omnib⁹ deo obediens: et i omnib⁹ deū gloriificās. Ibi est iesus. i. salus: qz i domo inobediētię est p̄ditio. Ps. Qm̄ ira in indignatiōe eius: et vita in voluntate ei⁹. Dicit ḡ: Cū autē esset iesus in bethania in domo simonis leprosi: non modo sed

Marci. 14. a. Job. 12. b.

Marci. 14. a. Ps. 29.

ait illis: Quid molesti estis huic mulieri? Opus enim bonum operata est i me: Nam semper pauperes habetis vobiscū: me autem non semper habebitis. Mutēs em̄ hęc vnguentū hoc i corp⁹ meū: ad sepeliendū me fecit. Amen dico vobis: vbicūq; p̄dicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo: dicetur qd hęc fecit in memoriam eius.

pus. i. in corde peccatoris obediētię et peccatū agnoscentis. Accessit ad eū mēns deuotiōe: Mulier habēs alabastrū vnguenti. i. ipsa aia penitētis habēs suauitatē oratiōis. Alabastrū. i. hui⁹ generis vas plēnū vnguenti: sic dē vas vini vt olei. Et dicit Bern. qz in hoc genere marmoris vnguentū seruānt illibara. Prectosi. i. de speciebus p̄ciosis factū. Et effudit sup caput ipsi recubētis. i. diuinitatē ei⁹ orauit et adorauit. Adēntes autē discipuli indignati sūt dicētes: Ut quid p̄ditio hęc? Potuit enim istud vnguentū dari multo et dari pauperibus. Sic multi et maxime magni q̄si p̄ditū reputāt qd dat orōni et p̄tēplatiōi. Et h̄ dicit: nō qz multū curāt de paupib⁹: sed magis fauētēs p̄p̄is cupiditatib⁹. Et Joh. xij. a. Maria accepit librā vnguenti nardi p̄ciosi et vnxit pedes iesu: et extersit capillis suis pedes eius: et dom⁹ repleta est ex odore vnguenti. Dicebat ḡ vn⁹ ex discipulis eius iudas scariothis qui eū erat traditur⁹: quare hoc vnguentū nō venijt trecētis denarijs et datum ē egenis: Dicebat hoc: nō qz ad eū p̄tinebat de egenis: s̄ qz fur erat et oculos habēs: et ea q̄ mittebant portabat. Sic etiā martha marthā a cōtēplatiua sollicitat. Luc. x. g. Dñe nō ē tibi cure qz foror mea reliquit me solā ministrare: Dic ḡ illi vt me adiuuet. Sciēs autē iesus: ait illis. i. iude et marthe volētib⁹ excitare marthā cōtēplatiōni vacantē. Quid molesti estis huic mulieri: q̄ me suis orōnib⁹ ac suspirijs mollit: Opus em̄ bonū opata est in me/ deuotio nis et pietatis q̄ iuip̄si misera ē p̄mo. Eccl. xxx. d. Miserere aie tue placens deo et contine et cōgrega cor tuū in sanctitate. Nam paupes semper habetis vobiscū. Deut. xv. b. Nō deerūt paupes in terra habitatiōis tue. In hęc autē nō semper habebitis: presentia corporali p̄sentē. In p̄tēplatiōe dñs q̄rit et tarde inuenit et cito amittit. Bern. Felix hora s̄ breuis mora. Can. v. b. Pessulū ostij mei aperui dilecto meo: at ille declinauerat atq; trāsierat: Aia mea liquefacta ē vt dilect⁹ locut⁹ est: quęsiui et nō inueni illū: vocaui et non respōdit mibi. Mutēs em̄ hęc mulier vnguentū hoc sanctissime deuotiōis. In corp⁹ meū/ discutiedo passiones et angustias q̄s p̄ illa in corde meo sustinui. Ad sepeliendū me fecit: in corde suo. Dēs em̄ deuota nihil aliud est q̄ sepulchrum iesu. Job. iij. d. Gaudēt vehemētē cū inueniant sepulchrum. Itē Job. v. d. Ingredieris in abūdātia sepulchrum. Bern. xlix. d. dicit iacob. i. christus: Sepelite me in spelunca duplici: propt̄ intellectū et affectū: vt p̄ter diuinitatē et hūanitatē q̄ debēt tibi sepeliri. Amē dico vobis vbicūq; p̄dicatū rē. qd hęc fecit in memoriā ei⁹. i. obsequium hoc qd mibi fecit. Inde enim gloriā acquisiuit per totum mūdum: quia ex officio sedule cōtemplatiōis acquiritur/ non solum gloria apud deum: sed etiam bona fama per totum mūdum.

Dystice

hānes. xij. a. b. Cū autē esset iesus etc. d. hystice: Simon leprosus: peccator p̄uersus est et obediēs: ponēs sibi tristitiā de peccatis suis. Hiere. xxxj. d. Statue tibi speculā: pone tibi amaritudines. Qui et auditor m̄grois interpretatur. Eccl. vij. a. Vel⁹ est ire ad domū luctus q̄ ad domū cōsolūij. In domo hui⁹ recubēs dñs: tot ferculis pascat: quot motus virtutū in ipsa cōuersione peccatoris ei offerim⁹: Et tot generib⁹ vini in ebriat̄: quot sunt genera lachrymarū: Lant. vij. c. Buttur tuū sicut vinū optimū: dignū dilecto meo ad potandū. Vultus q̄ vnguentū effudit: est aia penitētis. Vnguentū ē oratio. Apoc. v. c. Et phialas aureas plenas odoramentorū q̄ sunt orōnes sanctorū. Eccl. x. a. Dulce morientes pdunt suauitatē vnguentū. Hoc vnguentū mulier vngit caput iesu orās et adorās eius diuinitatē. Ungit et pedes ei⁹: vt dicit Lucas. vij. f. eiusdē hūanitatē fideliter credens: Vel p̄dicatores ei⁹ et paupes pietatis opib⁹ reficiēs. Alabastrū in q̄ vnguentum est ipsum cor penitētis: q̄ fracto vnguentū effundit. Et tota dom⁹ impleta est ex odore vnguentū: vt dicit Marci xlij. a. Eccl. xliij. b. Quasi liban⁹ nō incisus vaporati habitationē meā: et q̄si balsamū nō mixtū odor me⁹. Apoc. viij. a. Ascēdit fum⁹ incēsoy de orōnib⁹ sanctorū: de manu angeli corā deo. Frangit autē alabastrū: qz cor in orōne cōtinuēdū est

per totum mundum. De diu claustrales clausi steterunt in claustris suis...

Marci. 14. b. Luc. 22. a. 11. q. 3. c. abijt iudas

Tunc abijt rē. Finita recapitulatioe/redit ad p̄nuā dū b/ storiā. a Tunc abijt sp̄otane: b An de duodeci/ aplis. In h notat q nemo in se p̄fidat quātumcūqz bon' sit.

Tunc abijt vn' de duodecim rē. Judas statim post cōsiliū factū/ abijt ad p̄ncipes sacerdotū. Audierūt em̄ p̄nci/ pes sacerdotū dñm su/ pra in p̄ximo dicentē:

Mō me videbitis amo do rē. Purantes g q̄ p̄reret manib' eoz ela bi: congregati sunt vt inirent cōsiliū quomō iesum dolo traderent. Quos audiens iudas p̄gregatos venit ad eos: Qui em̄ audierat i p̄ximo dñm de se dicentē: Filius hominis tradet vt crucifigat: voluit magistrū tradēdo recōpensare qd̄ in vnguētī p̄ciosi effusione super ca/ put ipsi' sustinuerat in cōmodū. a Tunc. i. feria quarta. Die em̄ qua cōgregatio p̄ncipiū facta/ vendit' est dñs a p̄rodi/ toze iuda: qd̄ cōsuetudo p̄bat ecclīastica. Quarta em̄ feria añ passionē legiſt' p̄phetia de Esai. lxij. d. Ecce merces ei' cū eo rē. qd̄ p̄phetatū est de iuda. Hinc etiā in ieiunijs secūdū locū post sextam feriam qua dñs crucifigatus est obtinet quarta se/ ria i qua vendit' ē. Judas aut' gerit hīc typū simoniacoz: q̄ de vendēdo christo z gratia eius laborat. Qui dicit: Quid vultis mihi dare z ego vobis eū tradā: Serit etiā typū p̄latoy: q̄ christū sp̄ualiter tradunt in mortē: qz subditoy peccata comedūt s̄ nō curāt: sed vel blādicijs palpāt: vel ac/ cepto quouis p̄cio dissimulāt. Osee. iij. b. Peccata ppli mei comedūt: z ad iniquitatē subleuabūt aīas eoz. Serit etiā typū iudiciū: q̄ christū i innocētib' tradūt obtētū pecunię. P̄nci/ pes sacerdotū ad quos vadit iudas dñm traditur' sūt dēmo/ nes vel peccata. P̄ncipes sacerdotes imolant dēmonijs z non deo. e Et ait illis: iudas: dēmonijs vel peccatis: f Quid vultis mihi dare: et ego vobis eū tradā/ occidendū. h At illi cōstituerūt ei triginta argenteos. i. omnimodā vo/ lupratē quę argēto potest haberi: s̄m spiritum: s̄m animam: s̄m corpus. Vel corde/ oze z opere. i Et exinde quere/ bat/ p̄ditoy. k Opportunitatē loci z t̄pis z societatis. l At eū traderet. Vult em̄ de christo tradēdo sūt cō/ silia. Joh. xj. f. Collegerūt pontifices z pharisęi cōsiliū ad/ uersus iesum. Moraliter. Judas: id est peccator penitēs. b Anus ex duodecim. i. vn' ex numerosa vniuersitate peccatoz. In q̄ notat paucitas penitētū z multitudo impe/ nitentiū. c Qui dicebat iudas. i. cōfiteus. d Ad p̄nci/ pes sacerdotū. i. ad p̄ncipales sacerdotes. i. in pote/ state iudiciaria vitaz z scientia p̄minētes. e Et ait illis/ accusans suū veterē hominē in iudicio penitētiā. f Quid vultis mihi dare. i. quātā penitentiā inuigetis mihi: z qd̄ vtilitatis mihi inde cōsequar: z qd̄ adiutorū mihi dabitis: g Et ego eū vobis tradā. i. latronē crucifigendū p̄ vio arbitrio. Sacerdotes em̄ sunt iudices z crucifigozes latronū sp̄ualū. i. peccatoz z seip̄sos accusantiū. h At illi cōsti/ tuerūt ei triginta argenteos. i. p̄miserūt ei eternā remu/ nationē q̄ p̄ denario mādatoz debet: z triplex reddet i tri/ bus. i. v̄rib' anime: vel in corpe z aīa z spū: Et p̄ter hoc ad/ dunt cōsolationē q̄ in argēto significat. i Et exinde quere/ bat/ iudas: k Opportunitatē vt eum. i. veterē hominē: m Tradere. i. voluntati sacerdotū crucifigēdū exponeret. Hęc autē oportunitas. i. tradendū suū veterē hominē cōsistit in multis. Primo em̄ in idoneitate cōfessoris: vt sit affabilis/ discret' exptus/ cōpatēs hūanę fragilitatis gnar' z exptus: qz qui nō est temptat' qd̄ scit: Vir autē exptus in multis co/

Moraliter

Oportunitas tradendi veterē hoīem cōsistit in multis

gitabit multa: Eccl. xxxij. b. Deinde patēs sit ad oēs/ cōso/ lans pusillanimes: vir doloz et sciens infirmitatē: sicut legiſt' de christo: Esa. liij. a. Deinde vngat suauiter/ vt bon' medic' vulnera peccatoz blandis exhortatiōibus. Liget ea suauiter vinculis facillū z vtiliū p̄ceptoy. Peccatores em̄ sunt q̄si va/ sa argentea fracta: q̄ tradunt cōfessorū religanda. Unde Esa. xxij. f. Vocabo heliachim seruū meū z iduā illū tunica tua: et cingulo tuo cōfortabo illū: z potestātē tuā dabo in man' illi: z erit quasi pater habitantibus in hierusalē et domui iuda: et dabo clauē domus dauid sup̄ humerū eius: z aperiet z nō erit qui claudet: claudet z nō erit qui aperiat: et figam illū parillū in loco fideli: et erit in solū glorię dom' pa/ tris eius: vasorum di/ uersa genera. Blādīs ergo cōsolatiōibus et exhortatiōibus velut q̄busdā filiis argenteis religandi sunt. Sed sa/ cerdotes impatientes

tradā: At illi p̄stituerūt ei tri/ ginta argēteos. Et exinde quere/ bat oportunitatē vt eū tra/ deret. Primā autē die agy/ morum accesserūt discipuli

z in experti hęc domini vasa q̄ sibi religanda tradunt malleis increpationū omnia cōterūt z cōfringunt: et fit scissura dete/ rior. Itē sacerdotes paruulos christi ad petrā suę duricię cru/ delissime allidūt. Pro pane charitatiuz cōsolatiōis/ porrigūt lapidē durissimę obiurgationis. Pro pisce exhortationis/ porrigūt serpentē durę increpationis. Pro ouo suauis core/ ctionis: porrigūt scorpiōnē venenātis p̄cussionis. Unde dñs s̄. vj. b. et Luc. xj. b. Quis ē ex vobis homo quē si petierit fili' ei' panē: nūquid lapidē porriget ei rē. q. d. qui talis ē: nō est homo: qz nihil hūanitatē habet. Secūdo grēda est opoz/ tunitas in bona p̄paratione cōfidentis: quā faciunt/ recogita/ tio peccatoz/ z abomiatio eozūdem: pudor de cōmisso/ do/ loz de amisso: timor iudicij/ amor dei/ cōceptio boni/ p̄positi. P̄s. Quoniam iniquitatē meā annūciabo z cogitabo p̄ peccato meo. Job. vij. c. Mō parca ozi meo: loqr in tribulatiōe spūs mei: cōfabulabor cū amaritudine aīę meę. Vultis nō veniunt ad confessionē in nullo p̄dictoy p̄parati: qui veniunt potius ad ludendū z ad deū puocandū cōtra se q̄ inuocandū p̄ se. Tertio etiā exquirēda est oportunitas loci z t̄pis: p̄pter hoc differri p̄t salubriter p̄fessio: quę nihil aliud ē q̄ veteris ho/ minis siue latronis accusatio z traditio. Si nō est sacerdos q̄ lem p̄scriptim' deest iudex cui tradendus est latro. Si deest noticia peccatoz: deest accusatio z testes accusatiōis. n Pri/ ma autē die agmoy. Non quītadecima luna aprilis quādo fiebat magnū festū: sed hīc d̄r vespera quartadecima lunę q̄ comedebat agyma s̄m mādātū dñi: Exo. xij. c. Erāt aut' septē dies i q̄b' nō licebat comedere fermētātū/ vt dicitur Exo. xij. c. Leuit. xxiij. a. Numeri. xxiij. c. Deut. xvj. a. Moralit': Septē dies agmoy sūt septē s̄tutes: quaz opo/ rationes sūt veteris hominis afflictiones: z noui hominis repa/ rationes. Vel dies ē timor. In hac cōfigit' vetus homo. Vñ P̄s. Confige timore tuo carnes meas. Eccl. j. c. Timor dñi expellit peccatū. Secūda est iusticia qua temptationi pecca/ toz resistit. Eccl. ij. a. Fili accedens ad seruitem dei rē. Ter/ tia est magnificētia: qua cōtraria assumunt quasi ad medici/ nam. P̄s. Sanctimonia z magnificētia in sanctificatione ei'. Quarta est odiū vitiōz quo peccata derelicta non resumunt/ sed potius abominant'. P̄s. Iniquitatē odiū habui z abomi/ natus sum. In his quattuor diebus omnino occiditur vetus homo. Quinta dies est cognitio fidei: in qua incipit viuere nouus homo. Abacuk. ij. a. Iustus ex fide sua viuūt. Sexta est donū scientię: in qua pascit' nouus homo pane lachryma/ rum z dolorum. Eccl. j. d. Qui addit scientiā/ addit z dolo/ rem. Augustin' in libro de doctrina christiana. Scientia nō facit hominē factantem sed interius lamententē. Septima est spes venię: in qua roboratur z cōfortat' nouus homo in suis tribulatiōibus. Roma. xij. c. Spe gaudentes: in tribulatione patietes. Bene ergo dicit: n Prima autē die agy/ morum/ hoc est in die timoris: o Accesserunt discipuli: aliq̄ boni/ non iudas: id est timoratē mentis cogitationes.

Ps. 37.

Ps. 118.

Ps. 95.

Ps. 118.

Ad iesum dicentes:

Ad iesum dicentes: Tbi vis paremus tibi comedere pascha: Bene querit discipuli/ vbi vis: q: duo loca sunt in anima: in quoz vtroqz dñs pōt habitare. s. intellect⁹ z affectus. Sed intellect⁹ locus tumultuosus est/ velut publicū cōsistoriū iudiciorū: vbi omnes causę z oia iudicia ventitant: z ideo nō est loc⁹ apr⁹ refectōi: Peccata ibi volāt passim: Duscę mortētes. i. imūde cogitatōes i q̄ cibū maculāt. Eccl̄. x. a. Duscę mortētes zc. Ibi si comedūt nisi solita voluntū cogitationū: nō affect⁹ ē aptus refectiōni dñi. **Uñ bñ dñs discipulis missis a dño:** Luc. xxij. b. Magister dicit: Ubi ē olueri: i. affect⁹ secreto rī: vbi pascha cū discipulis meis māducē. i. cū factis desiderijs q̄ sūt aliqñ discipuli dñi. **Hoc idem q̄rit spōsa** Cas. j. b. **Iudica mi/** hi vbi paschas: vbi cubes i meridie. **Ite Deuf. xvj. b.** Nō poteris imolare phase i qlibet vrbū tuaz: s. i loco quē elegerit dñs. **P̄. B̄. Hęc req̄es mea i seculū sc̄li: hic habitabo qm̄ elegi eā. ij. Paral. vij. c.** Elegi mihi domū istā i locū sacrificij. **Ide ē locus sacrificij et diuersorū z refectoriū aī. s. affect⁹.** **Unde Barc. xliij. b.** querit discipuli missi: Magister dicit: Ubi est refectio mea vbi pascha cū discipulis meis māducē: **Domin⁹ autē nobiscū comedit pascha duob⁹ modis. s. de nostra pgnitētia gaudendo: z nos sibi incorporādo. Nos sō comedim⁹ cū eo tribus modis. Primo hēdū veteris hominis cōsumendo. Secūdo agnū noui hominis/ in nostrā reparatiōne assumēdo. Tertio agnū immaculatū in sacramento altaris accipiendo. Apoc. iij. d. Ego sto ad ostium et pulso: si quis audierit vocem meā z aperuerit mihi ianuā/ i trabo ad illū z cgnabo cū illo: z ipse mecū. **b. At iesus dixit: Ite i ciuitatē. i. in ecclesiā/ extra quā dñs pascha non facit. In hanc nesciūt ire stulti. Eccl̄. x. c. Labor stultoz affliget eos qui nesciunt in vrbē p̄gere. P̄. Uñ ciuitatis habitaculū nō inueniunt. **c. Ad quēdam/ indeterminate: quia nullus est ad quē domin⁹ aliqñ discipulos suos nō mittat. Job. xxxvij. b. Nubes spargūt lumen suū: quę lustrant cuncta p̄ circuitum quocūqz eas voluntas gubernātis duxerit ad omne qd̄ p̄cepit illis super faciē orbis terraz: siue in vna tribu: siue i terra sua: siue in quocūqz loco misericordię suę eas iusserit inueniri. **d. Et dicite ei: Magister dicit/ singulis z autentice. s. xij. a. Unus est magister vester. **e. Temp⁹ meū/ passionis. s. qd̄ suū specialit̄ dicit z suoz: f. Nō dōpe est mihi z meis. **g. Apud te facio pascha cū discipulis meis. Luc. xix. a. Zachee festinās descēde: qz hodie in domo tua oportet me manere. **h. Et fecerunt discipuli sicut p̄cepit illis iesus. Nō solū qd̄/ sed sicut p̄ceperat: qui nihil p̄cipit nisi salubre. Ideo faciēdū ē sicut p̄cipit/ festināter/ letanter z p̄seueranter. Festināter: qz temp⁹ breue est. Letanter: qz merces magna est. P̄seuerāter: qz sola p̄seuerantia remunerari digna est. s. x. c. Qui p̄seuerauerit vsqz i finē hīc salu⁹ erit. **i. Et parauerūt pascha. I transitū vel mortē veteris hominis: vel trāsitū de mūdo ad celū. **k. Aespere autē facto. i. lege veteri deficiēte: vel vero sole ad occasum mortis appropinquāte: vel seculi cōsummatiōe iam instante. **l. Discūbebat cū duodecim discipulis suis: id est cū vniuersitate electoz: vel virtutū: vel sanctaz cogitationū z pioz desiderioz. **m. Et edentib⁹ illis/ cū iesu. i. de veteris hominis crucifigione gaudentibus. **n. Dixit: Amen dico vobis: quia vnus vestrū. s. iudas. i. cōfessor: **o. ABE veterē hominē: p. Traditur⁹ est/ blan-**************************

dit⁹ ad crucifigendū cruce pgnitētię. **q. Et cōtristati valde/ omnes discipuli qui iesu parauerūt pascha. i. omnes cogitatōes de duricia pgnitētię. Bona ē hęc tristitia. ij. Corinth. vij. c. Cōtristati estis s̄m deū vt i nullo detrimentū patiamini ex nob: Quę em̄ s̄m deū ē tristitia/ pgnitētia opat̄ salubrem in salutē. **r. Lep̄erūt singuli dicens: Nūquid ego sū dñe? At ipse respōdēs ait: Qui itingit mecū manū i parapside: h̄ me tradet. Filius qd̄e hoīs vādit sicut scriptū est de illo. Uē autē hōmi illi p̄ quē fili⁹ hoīs tradet. **sd. Nū erat ei si natus nō fuisset hō ille. Respōdēs autē iudas q̄ tradidit eū/ dixit: Nūquid ego sū rabbi? At illi: Tu dixisti. Cenātib⁹ aut̄ eis/ accepit iesus panē et bñdixit ac fregit/ deditqz discipulis suis/ et ait: Accipite et comedite:******

cōfidentē: qz tali cōfessorī libēter credis. Gregori⁹. Inclinare se debet q̄ vult erigere iacentē. j. Corinth. ix. d. Fact⁹ sum infirmus/ vt infirmos lucrificāram: Omnib⁹ omnia factus sum: vt omnes facerē saluos. **t. Fili⁹ quidē hominis/ qui tā ab hūana natura nō degenerat sicut p̄us. **u. Adit/ p̄ viam pgnitētię: sicut scriptū est de illo. i. sicut mandatū est ei a cōfessore. Quicqd̄ em̄ cōfessor p̄cepit cōfidentib⁹/ debet scriptū esse in corde ipsius: vt non negligat p̄ obliuionē. Deuf. vij. c. Obserua z caue ne qñ obliuiscaris dñi dei tui z negligas mandata eius. **v. Uē autē doloris z laboris erit in p̄senti: sicut hōmi illi p̄ quē fili⁹ hominis tradet/ iudicij celestis curię. i. cōfessorī crucifigēdus. Vel aliter: **v. Uē autē eternę damnatiōis: sicut hōmi illi p̄ quē filius hoīs. i. pgnitens: a. Tradet/ bestijs infernalib⁹ deuorādus. i. peccatis vel demonibus. **b. Bonū erat ei si nat⁹ nō fuisset homo ille: natiuitate regeneratiōis: quia homo senex nascit a seipso. De qua dicit Job. iij. a. Vereat dies in q̄ natus sum. **Diere. xx. d. Maledicta dies in q̄ natus sū: dies in q̄ peperit me mater mea nō sit bñdixta. **Et sic. **b. Bonū erat ei zc. q. d. bonū erat ei si christ⁹ nō fuisset natus/ p̄ notione: qz meli⁹ ē viā vitatis nō agnoscere q̄ post agnitionē retro: sū p̄uerti. ij. Pet. ij. d. **Respōdēs autē iudas. i. cōfessio: **o. Qui tradidit eū/ cōfessorī. **q. Dixit: Nūquid ego sū rabbi: Ipsa respōsione sua crimē p̄dit. Quippe ipsa cōfessio nihil aliud est q̄ criminis p̄ditio. Unde cōpetenter sequit̄: **f. At illi: Tu dixisti. Ipse em̄ peccator sua peccata debet dicere: z p̄p̄io ore cōfiteri/ nō scripto vel nūcio/ si potest. s. xij. c. Ex verbis tuis iustificaberis z ex verbis tuis cōdemnaberis. **g. Cenātib⁹ autē eis: in triplici cōna dñi. i. sacre scripturę: eucharistię: beatę vitę. Quarū p̄ma vita fit i cōsummatiōe veteris testamēti: secūda in occasu veri solis: tertia i cōsummatiōe seculi: post quā nō est alia. **h. Accipit iesus panē/ angeloz. i. p̄p̄iū corp⁹. **i. Benedixit: non solū sanctificādo/ sed etiā virtutē sanctificandi sumētib⁹ tribuendo. **k. Ac fregit. i. frangendū in cruce signauit. **l. Deditqz/ nō vendidit: in discipulis suis. Alter iesus edēti nō habet de illo/ nisi q̄ scholas suas intrāt. s. hūilitatis/ māsuētudinis/ z charitat. Duo p̄mo docuit s̄bo. s. xj. d. Discite a me qz mitis sū z humilis corde. Et exēplo. Job. xij. a. lauādo pedes discipuloz. Charitatē docuit s̄bo. Job. xij. d. In h̄ sciēt oēs qz discipuli mei estis: si dilectionē habuerit/ ad inuicē. Tertio i cruce p̄ nobis moriēdo. Job. xv. b. Datorē hac dilectionē zc. **n. Et ait: accipite/ cor/ de credendo: ore confitendo: manu vicem reddendo. **o. Et comedite/ vos ei per amorem z vnitōnem iungendo. **p. Hoc est corpus meū**

Marci. 14. et. Luc. 22. b.

[Marginal notes on the left side of the page, including 'Dartbenm' and other handwritten text.]

Euangelij scdm Mattheum

Et hoc est corpus meum: quod vobis do in cibum. Et accipiens calicem gratias egit: pro liberatione generis humani pro morte. Et agendas esse in omni tribulatione ostendit. Et de dicit illis dicens: Bibite ex hoc oves: quia pro omnibus effundetur. Hic est enim sanguis meus: quem ego do vobis in potum. Joh. vi. f. Caro mea vere est cibus et sanguis meus vere est potus. Sanguis dico dedicato: et noui testamenti. Struunt enim testamentum sanguinis effusione confirmatum est. Heb. ix. e. Testamentum in mortuis confirmatum est: alioquin non dum valerent viuere qui testatus est. Unde nec pro istis quidem dedit carum est sine sanguine. Qui pro multis effundetur. Pro omnibus sufficere: pro multis efficaciter. In remissionem peccatorum. Heb. ix. f. Oia pene in sanguine secundum legem mundantur: et sine sanguine effusione non fit remissio peccatorum. Apoc. j. b. Qui dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Dico autem vobis: non bibam amodo de hoc genimine vitis. Vitis est plebs iudaica: genimina et cetera rimonie. Hier. ij. e. Quod uerba es mihi in prauum vitis aliena: et uisus die illi cum illud bibam vobiscum nouum in regno patris mei. i. in ecclesia militante. Illud uinum nouum credulitas est gentium. Et vitis est humana natura: genimina et mortalitas et legis uetustas: nouum genimine immortalitatis. Et hymno dicto. Forte aliquid psalmi uersiculo ad gratulari actionem uel sermone dñi in egra completo. Chrysostomus. Audiatur quies uel uoluntate manducantes: simpliciter calcitrant mensam sensibilem: cum deceret gratias agere. Audiatur et quod ultimam orationem in missa non expectant. Hoc enim illud orationis symbolum est. i. signum. Hymnum dixit: ut nos idipsum faciamus. i. Thessal. v. d. In omnibus gratias agite. Exierunt. Ideo exiit processio de refectorio post prandium in oratoriu gratias agens. In monte oliuetti. Chrysostomus. Venit in monte manifestum se dans ad capiendum: uenit in locum iude norum. In monte oliuetti. Hic ostendit uisum huius sacramenti: quo in altitudine interne uinctio ascendit. Ad litteram hoc post sacramentorum susceptionem: post laudum diuinorum decantationem: ad opa misericordie exire oportet: ut docuit Petrus. In die mandauit dominus misericordiam suam et nocte canticum eius. Joh. xvij. a. Hec cum dixisset iesus. i. sermonem fecisset: egressus est trans torrentem cedron ubi erat hortus. In die dicit iesus. Talis enim qui cum domino ascendit in montem interne uinctio: et uacat operibus misericordie: et cum domino se passio: pro fratribus exponere non formidat: reuelat dominus secreta sua. Joh. xv. b. Vos autem dixi amicis: quia oia que audiui a patre meo nota feci uobis. Oues uos scandalum patiemini in me in ista nocte. q. d. bona facere incepistis: preparate uos ad temptationem. Eccl. ij. a. Fili accedes ad seruituram dei ista in iusticia et timore: et prepara animam tuam ad temptationem. Et dicit dominus: Intra quod quicumque de fratribus iesus fuerit: suum reputent. ij. Cor. xj. g. Quis ifirmat et. Oues uos et. Ibi erat mater eius: in qua ipsa: in ista nocte dicit. i. in presenti uita: in qua oves electi scandalum tribulationis et persecutiois patiantur pro christo. ij. Timoth. iij. c. Oes qui pie uolunt uiuere in christo persecutionem patientur. Alia nocte temptationis et lapsus: oes uirtutes scandalum patientur. Facio. ij. b. Qui in uino offendit omnium factus est reus. Et cetera: in nocte penitentia: omnia mortuum uita. s. xvij. a. De mundo a scandalis: Necessario enim est ut ueniat scandalum. Esa. xxi. c. Venit mane et nox: si quis uisus hrite. Scriptum est enim. Quare: Chrysostomus. Docet nos scripturis attendere semper. Intra se non alienum a ueteri testamento. Intra ostendit quod uetus est simul de crucifixione sua. Intra docet nosse quales fuerunt discipuli ante passionem: et quales post. Percutiam pastorem: et dispergent oues gregis. Littera nostra habet Zach. xij. c. Framea suscitare super pastorem meum: et super uirum coherentem mihi dicit dominus exercituum: Percute pastorem et dispergentur oues. Septuaginta sic habent: Percute pastorem et eripe oues. Moraliter. Percussio prelati spirituali. morte peccati: dispersio subditi: et lupus in fernalibus exponunt. Ideo plures maxime insidiantur. i. Regl. vii. a. Torum pondus plij uersum est in saul. Vel pastorem liberum arbitrio quo percussio gladio diaboli que fugerit: onis dispersio uirtutes et dona. Postquam autem resurrexero precedam uos in galilea. Sic quilibet iustus surgens in plantatione: et surgens in eminentia uite: debet subditos predicare in transmigratioe de iudea ad celum pro temptatione mundi et desiderium celum. Joh. x. a. Non pastor: cum proprias oues emisit: ante eas vadit et oues illi sequuntur. Respondens autem petrus. Chrysostomus. Triplex est petri incusatio: quia christo contradicit: quia alijs se per tulit: quia totum sibi ipso. Petrus hic gerit typum quorundam qui in experti tribulationem petrine fortitudinis se esse presumunt: si temptationis presentia que sint manifestat. Eccl. xxv. a. Uasa figuli probat fornax: et homines iustos temptatio tribulationis. Intra Eccl. xxxij. b. Qui non est temptatus que scit: Docemur autem hic non plus sentire de nobis que de alijs. Permisit autem dominus cadere petrum: multiplici de causa: ut dicit Chrysostomus. Primo ut confunderet marcion hereticus. Secundo ut nemo de se presumat. Tertio ut plus christo que sibi credat. Unde dicit Chrysostomus. Quid autem o petre: Propheeta dixit: christus certificat: et tu dices: me quare: non sufficit quod increpat es. s. xvi. d. Absit a te dominus: non erit tibi hoc. Propter hoc permisit te cadere: doces in omnibus credere christo: et propria presertim credibiliorum estimare illi: per nunciationem. Quarto ut copulata audacia. Quito ut petrus conuinceret. Sexto ut alij instruerent. Septimo ut sciret petrus quod alij misererent. Unde Gregorius. Omnipotens dominus ipsum apostolorum principem permisit cadere: ut in sua culpa disceret quantum alijs misereri deberet. Eccl. xxxj. b. Intellige que sunt proximi tui ex teipso. Joh. v. d. Uisitans speciem tuam non peccabis. Moraliter: Petrus est presertim spei: que ante temptationem insulsum presumit de presertim: in tribulatione uero nulla uirtus succubit. Unde rarissimos atque debilissimos spes mori sentiunt in se: et illi que presertim reputant: non solum in morte: sed etiam in quibus tribulatione. Sequitur: Aut illi iesus: Amen dico tibi: quia in hac nocte presentis tribulationis: uos ante gallos cantet: ter me negabis. Gallus est predicator: uel doctor: propter galli proprietates: que doctori uel predicatori conueniunt. Pugnat est: calcaria habet in pedibus: et barbata et cristata rubea in capite: alis se percutit ut cantet: scalpit terram ut grana inueniat: horas noctis determinat: in senectute facit oua unde nascitur basillice: super cruce ponit: uertit rostrum ad uentum: caudam eleuat. Unde iesus: Pugnat: calcare habet: barbata cristataque rubentem. Seferit ut cantet: scalpit: noctis docet horas. Decepit facit oua quibus basillice foueris. Insidet ecclesie et rostrum torquet in auras. Caudam sub tollit: habet ista notanda magister. Habet et alia que diximus super illud Joh. xxxvij. d. Quis dabit gallo intelligentiam. Intra Prover. xxx. d. Gallus succinctus liberos. Ante cantum huius galli. i. ante predicationis sonitum: quod est in homine nisi negatio christi: Et propter tria. i. propter triplicem potentiam auersionem a deo. Vel tres negationes christi sunt erronea cogitatio: pueria affectio: siue operatio. Intra. j. d. Factis deum negat cum sint abominabiles affectionibus: et incredibiles cogitationibus: et ad omne opus

Marc. 14. c. Luc. 22. b. 1. Cor. 11. f.

Marc. 14. c. 44. d. c. q. h. i. De coe. d. i. c. De hymnis

Ps. 41.

Moraliter Marc. 14. c. Zach. 13. d.

Marc. 14. c. Joh. 13. d.

Dominus Petrus permissit cadere multiplici de causa

Moraliter

Propter tates galli

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

ad omne opus boni reprobi. a. **Ait illi petrus: Etia** si oportuerit me mori tecum/ no te negabo. Roma. viij. g. Quis nos separabit a charitate christi: **Moraliter.** Petrus typum gerit spei et confidentie: que ante temptaciones de statu et pfeuerantia presumunt defacili: In tribulatione ho nulla virtus facili fac

Moraliter

B. **Ait illi petrus: Etia** si oportuerit me mori tecum/ non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt. Tunc venit iesus cum illis in villam que dicitur gessemani. Et dixit discipulis suis: Sedete hic donec vadam illuc et ozem. Et assumpto petro et duobus filiis

Ait illi petrus: Etia si oportuerit me mori tecum/ non te negabo. Similiter et omnes discipuli dixerunt. Tunc venit iesus cum illis in villam que dicitur gessemani. Et dixit discipulis suis: Sedete hic donec vadam illuc et ozem. Et assumpto petro et duobus filiis

Eccl. xxxviij. b. Consolare propter tristitiam: et fac luctum suum meritum eius etc. **Job. xvj. d.** Tristitia vestra vertetur in gaudium. **Econuerso** gaudium huius mundi cum morte morietur et fluitur. **Luc. vi. d.** Egredimini vobis diuitibus qui habetis hic consolationem vestram. **Prover. xlij. b.** Ritus dolore miscebitur: et extrema gaudij luce occurrat. **Uel ait: f. Tristis est anima mea/** dolore compassionis

Marci. 14. d. **Job. 12. d.** **De cele. mis. c. in quadam** **Marci. 14. d.** **Luc. 22. c.**

cebedei cepit tristari et mestus esse. **Tunc ait illis: Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete hic et vigilate mecum. Et progressus pusillum percidit in faciem suam oras et dicit: Pater mi/ si possibile est transeat a me calix iste. Verum non sic ego volo: sed sic tu vis.**

ma gaudij luce occurrat. **Uel ait: f. Tristis est anima mea/** dolore compassionis qui mundo compatior. **g. Tristis ad mortem** id est quousque pro ipso sustineam mortem. **In quo quid penitens debeat** facere demonstratur. **Debet enim esse tristis usque ad mortem** veteris hominis. **Hoc est contra eos**

qui tamen ad mutationem eius contristantur: quales sunt illi qui a peccato cessant: sed emendare non curant. **Sustinete hic. i. i. hac vita dominum** quantumcunque grauem et ponderosum se exhibeat in tribulationibus. **Eccl. ij. a.** Sustine sustentationes domini et colligere illi ex corde. **Item/ Sustinete hic fasciculum tribulationum et temptationum** verborum et necessitatum: quia sustinet sustentantes se. **Unde sponsa/ Can. j. d.** Fasciculus myrrhe dilectus meus mihi inter vbera mea commorabitur. **Amos. ix. b.** Fasciculus suum super terram fundauit: id est super ecclesiam. **Sustinete ergo hic me dicit dominus** et onera vobis imposita. **Etia sustinete onera fratrum.** **Gal. vj. a.** Alter alterius onera portate: et sic adimplebitis legem christi.

Et vigilate. Bene sequitur: quia diabolus semper insidiat laborantibus. **1. Pet. v. b.** Sobrii estote et vigilate: quia aduersarius vester diabolus etc. **Job. xxx. c.** Qui me comedunt non dormiunt. **Vigilandum est ergo sicut leprosus: id est apertis oculis per timorem.** **Uel sicut leones/ apertis oculis propter fortitudinem.** **Can. v. a.** Ego dormio et cor meum vigilat. **Corpus ergo dormiat et cor vigilet.** **Sed quidam totum dormiunt et corde et corpore: quibus dicit Prover. vj. b.** Quisquid dormit in spiritualibus/ solliciti de temporalibus: quibus dicit **1. Cor. ij. b.** Leuate in celis oculos vestros. **h. Decem. Contra eos qui cum diabolo vigilat ad facienda peccata: de quibus Job. xxxij. c.** Si subito apparuerit aurore/ arbitrantur vnam bram mortis: et sic in tenebris quasi in luce ambulant. **Et progressus pusillum percidit in faciem suam.** **Progressus iste est temptationum profectus.** **Quem progressum sentiens esse profectum: dicit Jacob. j. a.** Omne gaudium existimate fratres mei cum in temptationes incideritis. **Quippe temptatio est vita gratie.** **Job. vij. a.** Temptatio est vita hominis super terram: non in terra. **Signater autem dicit Lucas. xxij. c.** Anulus est ab eis quantum est iactus lapidis. **Ibi enim in oratione iaculant demones lapides temptationum.** **In facie autem sua percidere/ est in anteriora se extendere per sanctum desiderium.** **Unde Psal. lxxij. c.** Posterius oblitus in ea que ante sunt me ipsum extendens. **Uel in facie suam percidere/ est in sui cognitione humiliari et se ipsum ante oculos presentem habere.** **Et bene sequitur: m. Oras: docens orationem in humilitate esse faciendam.** **Eccl. xxxv. c.** Oratione humilitatis se nubes penetrat. **n. Et dicens: Orans corde et dicens ore: Pater mi: quod sol adoradus et oradus es.** **Si possibile est transeat a me calix iste.** **Non orat ut non veniat: sed ut transeat: ita quod in discipulis suis transeat/ non remaneat pro timore.** **Verum non sicut ego volo/ sed sicut tu vis.** **Hic docet nos dominus in omnibus voluntate nostram subicere voluntati diuine.** **Hec enim est pax et gloria voluntatis nostre: ut sit per omnia conformis voluntati diuine.** **Ubi Psal. doce me facere voluntatem tuam: quod deus meus es tu. Transeat. Beatus Berni. Agnosco vocem egroti in medico/ considero charitatem/ stupeo miserationem/ expauesco dignationem. Chrysostomus. In dicendo/ transeat: monstrat quod humanum est. In dicendo/ verum: edocuit virtuosum. Et per hoc. Erudit etiam natura reluctante sequi deum.**

Ps. 142.

Et venit ad discipulos

Moraliter

rci. 14. d.

rci. 22. d.

31. 7. g. b.

omani

ps. 37.

ps. 34. a.

ps. 109.

Moraliter

Moraliter

Et venit ad discipulos suos / et inuenit eos dormientes. Juxta literam planum est: Aduentus enim eius ad discipulos / significat aduentum quo suos visitat in tribulationibus. Quia autem ter visitat dormientes: et nunc increpat: nunc quietem indulget: significat tria beneficia que visitando tribulatos operatur in eis. Primum est admonitio doctrinae: qua per se

Marci. 14. d. Luc. 22. c.

Inspiratio vel per hominem admonitio illuminat. Secundum est stimulatorio tribulationis: quod torpentes et negligentes excitat: quod insinuat increpatio discipulorum. Tertium est consolatio: qua temptatos et tribulatos refouet: et haec est quietas qua dormientibus indulget. In hoc autem quod semper inuenit dormientes: demonstrat quod oes in temptatione dormiunt per torporem: vel ut nihil videant spiritus

Et venit ad discipulos suos / et inuenit eos dormientes / et dicit petro: Sic non potuisti vna hora vigilare mecum: Vigilate et orate ut non intretis in temptationem. Spiritus quidem promptus est: caro autem infirma. Iterum secundo abiit: et orauit dicens: Pater mi / si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat voluntas tua. Et venit iterum / et inuenit eos dormientes: Erant

Dyrtice

liter. Potest etiam ista trina visitatio ad tres vires anime referri. Rationabile enim in nocte visitat: dum bonis cogitationibus in temptatione illuminat. Occupabile vero visitat: dum molestias ut excitet pulsant. Irascibile etiam visitat: dum permissionibus consolatur ne cadat. Et hoc est quod dicit Job. xxxij. d. Deo oia operatur deus tribus vicibus: et illuminat in luce viuentium. Dyrtice: autem quod apostoli ad regnum et custodiam ordinati in ipso discrimine passionis dormiunt: significat nimiam negligentiam prelatorum: qui ad vigilandum super gregem domini ab ipso domino sunt constituti: et tamen in medio tribulationum et periculorum in sentina carnalium deliciarum dormire non formidant. Unde Iong. i. a. Facta est tempestas in mari et navis piclatabatur conterti: et tinnerebat naute rē. et tonas descendit ad interioza nauis et dormiebat sopore grau.

Doraliter

Doraliter: autem refert hoc ad virtutes: ad quas excitandas peccatorum trina visitatione debet attendere. Primo sollicitas eos suppliciorum comminatione. Secundo consolans promissum pollicitatione. Tertio pulsans pudore succumbendum: dicens ironice: Dormite iam et requiescite. q. d. non est tempus modo dormiendi et requiescendi: sed potius laborandi et vigilandi. b. Et dicit petro: sic. Chryf. Vniuersi dormierunt et petrus increpat. c. Non potuisti vna hora vigilare mecum. Hoc dixit petro: quia dixerat: Et si oportuerit me mori rectum non te negabo. Doraliter. Bene dicit: vna hora: quia breuis est molestia temptationis respectu remunerationis. ij. Coantib. iij. d. Id quod est in presenti momentaneum et leue tribulationis nrae: super modum in sublimitate eterni glorie pondus operatur in nobis. Tullius. Oia que sunt breuia tolerabilia debent esse: etiam si magna sint. d. Vigilate et orate. Chryf. Qui commoritur elegerat: neque tristari neque vigilare poterat. Doraliter: d. Vigilate et orate. q. d. fures insidiant: et vigilanti sollicitudine et orationis clamore in fugam vertent. Unde. s. xxiij. d. Si sciret paterfamilias quod hora fur venturus esset: qui in temptatione non clamat orando se locum furum et dicitur peritorum demonstrat. Qui furtum videt: domino suo denunciat ut custodiat domum suam. e. Et non intretis in temptationem: per consensum. In id enim intramus: in quod voluntarie consentimus. Fortis ergo remanendum est per dissensum et orando. Unde Exo. xvij. d. Moyses orando deuicit amalech. Et Daniel. iij. e. Tres pueri liberati sunt per orationem. Per hoc autem quod dicit: vigilate: notat quod vigilantia. i. discretio debet esse in oratione. Unde Ps. Psallite regi nostro psallite etc. psallite sapienter. f. Spiritus quidem promptus est: ad resistendum temptationi. Doraliter: f. Spiritus quidem: id est spiritualis homo: promptus est: ad bonum faciendum: ad malum sustinendum. Unde Ps. Paratum cor meum deus: paratum cor meum. g. Caro autem infirma. i. carnalis homo carna-

Doraliter

Doraliter

Ps. 46.

Doraliter

Ps. 56.

libus delictis assuetus. Quia autem dominus tertio orauit: ad ipsam trinitatem orationes nostras dirigendas esse monstrauit. Quia tres vires anime esse attentas. Aut tria in oratione esse petenda. scilicet culpa remissionem: gratie collationem: glorie ademptionem. Vel tria que orationem dignam exauditione efficiunt: comendauit. scilicet quod sit charitate seruanda: humilitate deuota: spei securitate firma. h. Iterum secundo abiit et orauit: dicens: Pater mi si non potest hic calix transire nisi bibam illum: fiat voluntas tua: ut prius. i. Et venit iterum et inuenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum graui: longitudine vigiliarum. Et auant etiam fumo vanarum cogitationum. Item longa lucis absentia: ut patet in captiuis. Item nimia lucis vehementia: ut patet in aspicentibus solem. Item lipitudinis egritudine. k. Et relictis illis: iterum abiit et orauit tertio eundem sermonem: dicens: eundem sensum. scilicet in oratione. Per hoc quod tertio orauit eundem sermonem: ostendit non esse nugatoriam vel fastidiosam repetitionem eiusdem orationis coram domino: quia nihil sonat dulcius in aure dei. Cant. ij. d. Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis.

enim oculi eorum graui. Et relictis illis / iterum abiit et orauit tertio eundem sermonem / dicens. Tunc venit ad discipulos suos / et dicit illis: Dormite iam et requiescite. Ecce appropinquauit hora et filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite eamus: Ecce appropinquabit qui me tradet. Adhuc eo loquente / ecce iudas vnus de duodecim venit: et cum eo turba

Et venit iterum et inuenit eos dormientes. Erant enim oculi eorum graui: longitudine vigiliarum. Et auant etiam fumo vanarum cogitationum. Item longa lucis absentia: ut patet in captiuis. Item nimia lucis vehementia: ut patet in aspicentibus solem. Item lipitudinis egritudine. k. Et relictis illis: iterum abiit et orauit tertio eundem sermonem: dicens: eundem sensum. scilicet in oratione. Per hoc quod tertio orauit eundem sermonem: ostendit non esse nugatoriam vel fastidiosam repetitionem eiusdem orationis coram domino: quia nihil sonat dulcius in aure dei. Cant. ij. d. Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis. Tunc venit ad discipulos suos et dicit illis: Dormite iam et requiescite. Per aliquantulum moram recesserat ab eis: sed sciens quoniam appropinquabat qui eum debebat capere: venit ad eos: dicens: in ecce appropinquauit hora et filius hominis tradetur in manus peccatorum. Hic docet nos dominus omnem horam temptationis tanquam primam expectare: et ideo semper nos deberemus esse parati. Unde Eccl. ij. a. Fili accedens ad seruitutem dei etc. Qui ergo pigri sunt ad preparandum se: aut pacem se habere cum temptatore estimant: aut quod longe sit temptator putant: aut de salute sua non curant: hi sunt qui nolunt se armare antequam sint vulnerati: cum tamen eis dicitur Eccl. xvij. c. Ante languorem adhibe medicinam. Hi sunt sicut stulti aduocati: qui nolunt parare allegationes suas nisi post latam sententiam: cum etiam eis dicatur Eccl. xvij. c. Ante iudicium para iustitiam. Hi sunt qui amisso equo serant stabulum: quibus dicit: Cum iam damna feras ostia sero feras. n. Surgite eamus: de somno ad litteram. o. Eamus: obulam proditori et persecutori: In quo quod sponte accederet ad mortem demonstrauit: quod stando non tacendo pugnat. Unde et stephanus in sua lapidatione iesum stantem quasi cum eo pugnare paratum vidit: Act. vij. g. Eundem est obulam ipsis temptationibus repellendis et declinandis. Quia autem dicit indistincte: Eamus: docuit quod temptationibus e directo debemus occurrere: ut sunt temptationes de ira / inuidia / superbia / auaricia: et generaliter oes ille qui molestiam habet. Alie vero declinande et fugiende sunt: quae sola declinatione fugae vincunt: quales est temptatio carnis. Eph. i. Cor. vi. d. Fugite fornicationem. Quia ergo spiritus fornicationis temptat: transendum est statim ad alias occupationes. Al. n. Surgite eamus: in celum per considerationem promissorum. Iaco. i. a. Omne gaudium existimate etc. In infernum per considerationem tormentorum. Ps. Accedunt visus ad celos: et descendunt visus ad abyssos. Dec sunt refugia in quibus eundem est in temptationibus. Hi autem dicit: eamus: quia temptatio stimulus est: qui debet accelerare gressum. p. Ecce appropinquabit qui me tradet: demonibus vel vitis. q. Adhuc eo loquente. i. deliberate et preparate arma: et hostes. r. Ecce iudas vnus de duodecim. i. diabolus vel vitis: in quo notat repetitum aduentum hostis. Ideo enim eo loquente: ut nunquam nimis sceleris puteus preparationem tuam: et vitas quarum abbozet diabolus consilium salutis: s. Venit: et cum eo turba multa: vitiorum

Et. Tappo pinquabit

Marci. 14. d. Luc. 22. c. Job. 18. a.

Doraliter

Ps. 106.

ba multa / victorum. S. xij. d. Assumit secum septem spiritus nequiores se. a. Cum gladijs: qui sunt res concupiscibiles. Unde Hiero. Gladius flamme / spiritus mulieris. Vel gladij sunt verba detractionis et adulationis. Ps. Filij hominum dentes eorum arma et sagitte: et lingua eorum gladius acutus. Proverb.

xxv. c. Faculum et gladij: et sagitta acuta / homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium. b. Et fustibus: id est terribus. c. Missi a principibus sacerdotum et senioribus populi: id est a demonibus maioribus. d. Qui autem tradidit eum dedit eis signum dicens: quicunq; osculatus fuero ipse est tenete eum. Os diaboli suggestio est noxia. Job xij. b. De ore eius lapides procedunt sicut sedes ignis. Os nostrum affectus. Os ergo suum diabolus oris peccatoris consurgit / dum peccator suggestioni eius consentit. Istud osculum tanq; excommunicatum et adulterium sponsa dei: id est aia debet cauere. Marcus autem. xij. e. addit: Et ducite caute. In quo notatur q; astute ducit diabolus peccatorem ad paribulum inferni. Exo. j. b. Venite / sapienter opprimamus eum. Juxta autem litteralem sensum: dedit ei signum osculi / ne loco illi capere / tur iacobus alphej: qui simillimus erat dno / et inde dicitur est frater dñi. Vel quia nox erat: Unde et qui per die noscerent iesum: non tñ tunc per noctem. e. Et cõfestim accedens ad iesum dixit: aue rabbi. Ecce quomodo blande suggestit diabolus. Proverb. xxvij. c. Qui benedixit proximo suo voce grandi de nocte confurgens: maledicenti similis erit. ij. Reg. xx. c. Dixit ioab ad amasa: Salve mi frater: et tennit manu dextera metũ amase qñi osculãs eũ. f. Et osculatus est eũ. Cõsuetudo erat iudeorũ osculari: ad significandũ q; igressus erat pacificus. Uñ. ij. Cor. vlt. d. Salutate inuicẽ in osculo pacis. Et propter h̄ institutum est q; sacerdos osculetur liby accedens ad altare. Sed plerumq; ingressus eius non est pacificus: quia est in mortali. Quãdo autem traditus fuit dñs in die louis in cõna dicitur versus ille: Signus cantatur in cõna pacis negatur. g. Dicitq; illi iesus: amice ad quid venisti: Amicum dicit ironice. In hoc autem moralit̄ instruitur homo vt consideret finem aduentus temptationis: id est finem peccati qui est mors eterna. Roma. vj. d. Nam finis illorum mors est. Et per hanc considerationẽ liberatur homo. Eccl. vj. d. Demorare nouissima tua et in eternum non peccabis. h. Tunc accesserunt et manus iniecerunt in iesum. Job. ix. c. Terra data est in manus impij. i. Et tenuerunt eum. In hoc adimpletum est illud Lheñ. liij. d. Spiritus oris nostri christus dñs captus est in peccati nostris: Quasi ppter latrocinũ nostrum. Sap. ij. c. dixerunt impij iudej: Cõprehendamus virum iustum. k. Et ecce vnus ex his qui erant cum iesu: id est cõtus prelatozũ qui per petrum significatur. Unde dicit Iohãnes: Simon perus habens gladium etc. l. Extendens manum emit gladium suum: id est verbũ dei de vagina venusti eloqui. Eccl. liij. d. Non abscondas sapientiam in decore ipfius. De hoc gladio dicitur Iob. liij. c. Cuius est sermo dei et efficax et penetrabilior: omni gladio ancipiti. Qui sine hoc

gladio incedunt / ostendunt se nolle nocere hostibus. Strum etiam qua temeritate ad preliandum accedunt. Demores esse debent: quia bellatores conducticij quando principibus se offerunt ad agenda bella / et cõueniunt cum eis de stipendijs / armatos se offerunt / vnusquisq; in illis armis in quibus habet vsum et peritiam.

ait illi iesus: Conuerte gladium tuum in locum suũ. Omnes enim qui acceperint gladium / gladio peribunt. An putas quia non possum rogare patrem meum / et exhibebit mihi modo plus q; duodecim legiones angelorum: Quomodo ergo implebuntur scripture: quia sic oportet fieri. In illa hora dixit iesus turbis: Tanq; ad latronem existis cum gladijs et fustibus comprehendere me: quõdodie apud vos sedebã docẽs in templo et nõ me tenuistis. Hoc autem totum factum est vt adimpleretur scripturę pphaz. Tunc dicitur

Et percussit seruum principis sacerdotum amputauit auriculam eius. Nota q; petrus non alia partem corporis perdidit vel percussit q; aures: Verbum enim primo et maxime percussit aurem. Aurem itaq; percussit est p̄dicare ad aures subditorum. Lucas vero. xxij. e. dicit: Domine si percussimus in gladio: Per hoc significatur q; nullus debet predicare nisi auctoritate superioris. Tunc ait illi iesus: conuerte gladium tuum in locum suum:

omnes enim qui acceperint gladium / verbi dei ad defendendum errores suos: vel gladium excommunicationis propter iram vel odium vel gladium vindictę. o. Gladio peribunt: id est sententia diuina. De qua Job. xix. d. Fugite a facie gladij: quoniam vltor iniquitatum e gladius. Et Apoc. j. d. Ex ore eius gladius ex vtraq; parte acutus eribat. p. An putas quia non possum rogare patrem meum et exhibebit mihi modo plus q; duodecim legiones angelorum. q. d. stulte per gladium passionem meam conaris auertere / pro qua declinanda nec precor volo ad patrem effundere. Legio continet sex milia / sexcentos / sexaginta sex. Chryf. Si vnus angelus interfecit centum octogintaquinque milia armatos: quid facerent duodecim legiones. Moraliter autem in hoc arguunt qui ad vindictã proueniunt: ad patendum vero tardi. Quomodo ergo implebuntur scripture / prophetarum per quas pax et reconciliatio generi humano per mortem meam promissa e: Quia sic oportet fieri: vt patiar. Luc. vlt. d. Nonne oportuit christum pati: et sic intrare in gloriam suam: In illa hora dixit iesus turbis: Tanq; ad latronem existis cum gladijs et fustibus comprehendere me. Nec mirum: quia omnia habebat latronis insignia. Vestem: id est carnem. Unde Roma. viij. a. Visit deus filium suum in mundũ in similitudine carnis. Post sacco etiam indurus est: vt ribaldi. Ps. Concidisti sacco meum et circumdediti me leticia. Cauterũ etiam latronis habuit: id est signum circumcissionis. Habebat etiam alia insignia latrocinij. f. pgnalitates toto generi humano p latrocinio adq; et eug inflictas / velut quedam latrocinij cauteria: et ideo quasi merito inter latrones pependit: et cum sceleratis reputatus est: vt dicitur Esa. liij. d. Quõdodie apud vos sedebã docens in templo: et non me tenuistis. In hoc instruit predicatores predicare in ecclesijs / non in cauernis: vt heretici faciunt. Ps. In ecclesijs benedicite: deo dño de fontibus israel. Hoc autem totum factum est vt adimplerentur scripture prophetarum: de salute generis humani. Torum itaq; qd factum est circa dñm / factum e vt salus promissa generi humano in scripturis pphaz impleret. Tunc discipuli omnes relicto eo fugerunt. Tunc impletum est illud Job. xix. b. Obfederunt in gyro tabernaculi mei: et vnus vnus in manu sua gladium meum: fratres

23. q. 1. s. 7. et. q. fi. s. 1. Sen. 9. a. Apoc. 13. e.

Marci. 14. e. Luc. 22. f. 1

Marci. 14. e.

Moraliter

Ps. 29.

Ps. 67.

Bartholomaeus... in illa hora dixit iesus... et vnus vnus in manu sua gladium meum: fratres

Euangelij scdm Mattheum

lumen meum: fratres meos longe fecit a me. Ista fuga aploz in denudatione altaris significat. Altare christi: altaris ornamenta apostoli: qui christi quodammodo prima vestimenta fuerunt. Significat etiam in extincione lucernarum in maruinis horis. Ps. Dereliquit me virtus mea et lumen oculorum meorum.

Ps. 37. Marci. 14. c.

Doraliter

Marci. 14. f. Luc. 22. f. Job. 18. c.

Marci. 14. f. Luc. 22. g.

Marci. 14. f. Job. 2. d.

Ps. 87. tempus: et non permanebit in die tribulationis. Ps. Elongasti a me amicum et proximum et notos meos a miseria. I. ppter miseriam. Item per discipulos intelliguntur virtutes: que fugiunt quasi homo in tempestate cadit in mortale.

Quatuor genera hominum sequuntur christum. Principes sacerdotes. I. episcopi. Scribae. I. doctores legum. Pharisei. I. claudiales separati. Seniores. I. advocati qui dant psilla.

Doraliter

Ps. 26.

scipuli omnes relicto eo fugerunt. At illi tenentes iesum duxerunt ad caipham principem sacerdotum: ubi scribe et seniores conuenerant. Petrus autem sequebatur eum a longe usque in atrium principis sacerdotum. Et ingressus intro sedebat cum ministris ut videret finem. Principes autem sacerdotum et omne concilium querebant falsum testimonium contra iesum ut eum morti traderent. Et non inuenerunt: cum multi falsi testes accessissent. Adversissime autem venerunt duo falsi testes et dixerunt: Hic dixit: Possum destruere templum dei: et post triduum reedificare illud. Et surgens princeps sacerdotum ait illi: Nihil respondes ad ea que isti aduer-

sacerdotum ait illi: nihil respondes ad ea etc. Greg. Notus exterior indicat quod nulla stabilitate animus subsistat. Eccl. xix. d. Amicus corporis et risus dentium et incessus hominis enunciat de illo. I. Iesus autem tacebat. Hic adimpletum est illud Esa. liij. c. Quasi agnus coram tondente se obmutuit et non aperit os suum.

sum te testificant: Iesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait illi: Adiuuro te per deum vivum ut dicas nobis si tu es christus filius dei. Dicit illi iesus: Tu dixisti: Veruntamen dico vobis: amodo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis dei et venientem in nubibus celi. Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicens: blasphemavit. Quid adhuc egemus testibus? Ecce nunc audistis blasphemiam. Quid vobis videtur? At illi respondentes dixerunt: Reus est mortis. Tunc expuerunt in faciem eius: et colaphis eum ceciderunt. Alii autem palmas in faciem eius dederunt dicens: Prophecia nobis christe: Quis est qui te percussit. Petrus vero sedebat

Ps. Factus sum sicut homo non audies et non habes in ore tuo redargutiones. k

Et princeps sacerdotum ait illi: adiuuro te per deum vivum ut dicas nobis si tu es christus filius dei. Prouocat ad respondendum ut quilibet occasione loci accusandi inueniat. Vterque dicit aduersus impiissime sacerdotum: ut accuset anvi credas: Si vt accuses arguit te coedenare tacentem. Si vt credas que re pnti credere noluit.

Dicit illi iesus: tu dixisti. I. didicisti in lege: vt dice Interli. Deut. xvij. c. m. Ele ruti dico vobis: amodo videbitis filium hominis sedentem a dextris virtutis

dei. q. d. licet ignominiose me tractes: adhuc tu me iudicem vestrum videbitis. Zach. xij. c. Et aspiciet ad me quem pserunt. Et veniet in nubibus celi ad iudicium. Dan. vii. d. Ecce cum nubibus celi quasi filius hominis veniebat.

Tunc princeps sacerdotum scidit vestimenta sua dicens: blasphemavit. Vos erat iudeorum quod horribile factum vel blasphemiam au dierunt scindere vestimenta sua: in signum quod corda eorum similiter scindebant per blasphemiam. Blasphemiam fit dupliciter: Vel quod id quod dei est attribuit creature: sic videbat facere cum dixit: Videbitis filium hominis venientem in nubibus celi. Vel quod est creature tibi attribuit deo. Quid adhuc egemus testibus? ecce nunc audistis blasphemiam. Job. xvi. b. Sicut fal siloquus in faciem meam tradidit michi. Quid vobis videtur? Nota postquam pronuntiavit psillum querit: et ita vel stultev inique pronuntiavit. At illi respondentes dixerunt: reus est mortis. Hic adimpletum est illud Esa. v. b. Expectavi vt faceret iudicium: et ecce iniqtas: et iusticia: et ecce clamor. Tunc expuerunt in faciem eius. Esa. l. c. Faciem meam non auerti ab increpantibus et respicientibus in me. Job. xxx. b. Faciem meam conspuere non verentur. Et colaphis eum ceciderunt. Esa. l. c. Corpus meum dedi percussoribus: et genas meas vellentibus. Ps. Congregata sunt super me flagella et ignoravi causam. Id est peccata. Ps. Quomodo ego in flagella paratus sum. Colaphicare est peccare in collo. Alii autem palmas in faciem eius dederunt dicens: prophecia nobis christe: quis est qui te percussit. Hic impletum est illud Thren. iij. d. Dabit percussor se maxilla iudicis. I. israel. Job. xvi. b. Expobarates percusserunt maxilla mea. Prouerb. xvij. d. Non est bonum damnum inferre iusto: nec peccare principem qui recta iudicat. Et nota in hac serie triplicem ignominiam christi. I. quod respuebatur in faciem eius: et colaphis eum ceciderunt: et palmas in faciem dabant. Quia fecerunt illud per cepit. Exo. xx. b. Honora patrem tuum. Malach. j. b. Si ego pater sum: ubi honor meus. Petrus vero sedebat foris in atrio. Recapitulatio est vsque ibi: Apone autem

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

facto. Sequitur: Et

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

facto. Sequit: a Et accessit ad eum vna ancilla dicens: et tu cum iesu galileo eras. At ille negavit coram omnibus dicens: nescio. Amb. i. non approbo: quid dicis. Nota qd petrus semel intravit curiam et ibi vigorem animi perdidit et christum negavit: quid si diu permansisset in curia? Etiam non ibi sed foris penituit. An. i. eodem. Et egressus foras fleuit amare. Quid est petrus agnoscens nisi clericus? s. ij. a. Stella dispersit regibus ingressis ad regem. Sed petrus id est agnoscens clericus christum sequitur de spe ad beneficium: sed ad passionem delonge. Ps. Qui elongat se a te peribunt. Job. vi. c. Necessarii mei recesserunt a me. b Exeunte autem illo ianuam vidit eum alia ancilla et ait: hic erat cum iesu nazareno. Et iterum negavit cum iuramento: quia non novi hominem. Et post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt petro: Vere et tu ex illis es: nam et loquela tua te manifestum facit. Tunc cepit de se testari et iurare: quia non no-

uocet animas a corruptione et illuminet in luce virtutum. Pro verb. xxij. c. Ecce descripsi eam tibi tripliciter. Et recordatus est petrus verbi iesu quod dixerat: prius quam gallus cantet ter me negabis: et egressus foras fleuit amare. i. ex amaritudine cordis. Lucas dicit quod dominus respexit petrum. Et Luc. 22. g. querit Augustinus: quod non potuit esse: quia iam exierat foras et dominus erat intus: et etiam velatos habebat oculos. Et soluit. Quia respexit oculo misericordie non materiali. Expo. Ca. XXVII. Ane autem factus concilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi aduersus iesum: ut eum morti traderent. Et vinculum adduxerunt eum: et tradiderunt pontio pilato presidi. Tunc videns iudas qui eum tradidit quod dandum esset penitentia

uisset hominem. Et continuo gallus cantauit. Et recordatus est petrus verbi iesu quod dixerat: prius quam gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras fleuit amare.

Ane autem factus concilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi aduersus iesum: ut eum morti traderent. Et vinculum adduxerunt eum: et tradiderunt pontio pilato presidi. Tunc videns iudas qui eum tradidit quod dandum esset penitentia

ra de sententia et illusionibus christi: ibi: Videns autem pilatus Quinta de baiulatioe crucis et aceto et vestibus fortis: ibi: Exeuntes autem inuenerunt etc. Sexta de blasphemis latronum et iudeorum: ibi: Tunc crucifixi sunt. Septima de tenebris et signis et de morte christi: ibi: A sexta autem hora. Octava de sepultura domini et officio ioseph et nicodemii: ibi: Cum sero autem factum esset. Nona de custodia sepulchri: ibi: Altera autem die que est post pasche. Dicitur: k. Mane autem factus. Rediit ad seriem narrationis. Et continuat illi supra: Quis est qui te percussit. Concilium vel consilium inierunt omnes principes sacerdotum. Ergo nullus bonus in eis. Esa. lvj. d. Des in viam suam declinauerunt: unusquisque ad auaricia sua a summo usque ad nouissimum. De hoc psalmo Beati. xlii. a. Simeon et leui vasa iniquitatis bellatitia: in conspectu eius non veniat anima mea. Et seniores populi aduersus iesum ut eum morti traderent. De his Daniel. xij. a. Iniquitas egressa est a senioribus iudicibus: qui videbant regere populum. Hier. xxij. d. Prophetis hierusalem egressa est pollutio super omnem terram. Et vinculum adduxerunt eum. Augustinus. Ligatus qui soluit copeditos: qui tradidit pontio pilato presidi. Vos erat iudeorum ut quem morti adducissent: ligatum iudici traderent. Quia autem mane adductus fuit ad pilatum ut iudicaret: ideo cantat in prima parte: De nocte tuo saluum me fac etc. Moraliter. Iesus penitens vel penitens. Dicitur: k. Mane autem factus. Ps. Mane affertur tibi etc. Consilium inierunt omnes principes sacerdotum etc. id est prelati ecclesie. Aduersus iesum penitentes etc. Et eum morti traderent: id est mortificationem carnis. De qua mortificatione dicitur Col. ij. a. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Ps. Preciosa est in conspectu domini mors sanctorum eius. Et vinculum adduxerunt: vinculis peccatorum. De quibus Prouerb. v. d. Fumus peccatorum suorum unusquisque perstringit. ij. Timoth. ij. d. Ne respiciat a diaboli laqueis a que captiui tenentur ad ipsi volutarum. Et tradiderunt pontio pilato presidi. i. confessor. Pilatus os malleatoris confessor est: qui ore debet condere peccatores contritis et obiurgationibus et etiam consolationibus. Tunc videns iudas qui eum tradidit. Iudas confitens: qui peccando tradidit: quia de hospitio suo: id est de corde suo ubi per gratiam habitabat proditoriose expulit: et aduersarium eius ibidem recepit. Sic videns damnatus esset: id est merito peccati eterna damnatione dignus. Penitentia ductus retulit triginta argenteos: id est confessione triplicis transgressionis decalogi: n. 2. vel precium mortis

Luc. 22. g. querit Augustinus: quod non potuit esse: quia iam exierat foras et dominus erat intus: et etiam velatos habebat oculos. Et soluit. Quia respexit oculo misericordie non materiali.

Expo. Ca. XXVII. Ane autem factus concilium inierunt omnes principes sacerdotum et seniores populi aduersus iesum: ut eum morti traderent. Et vinculum adduxerunt eum: et tradiderunt pontio pilato presidi. Tunc videns iudas qui eum tradidit quod dandum esset penitentia

ra de sententia et illusionibus christi: ibi: Videns autem pilatus Quinta de baiulatioe crucis et aceto et vestibus fortis: ibi: Exeuntes autem inuenerunt etc. Sexta de blasphemis latronum et iudeorum: ibi: Tunc crucifixi sunt. Septima de tenebris et signis et de morte christi: ibi: A sexta autem hora. Octava de sepultura domini et officio ioseph et nicodemii: ibi: Cum sero autem factum esset. Nona de custodia sepulchri: ibi: Altera autem die que est post pasche. Dicitur: k. Mane autem factus. Rediit ad seriem narrationis. Et continuat illi supra: Quis est qui te percussit. Concilium vel consilium inierunt omnes principes sacerdotum. Ergo nullus bonus in eis. Esa. lvj. d. Des in viam suam declinauerunt: unusquisque ad auaricia sua a summo usque ad nouissimum. De hoc psalmo Beati. xlii. a. Simeon et leui vasa iniquitatis bellatitia: in conspectu eius non veniat anima mea. Et seniores populi aduersus iesum ut eum morti traderent. De his Daniel. xij. a. Iniquitas egressa est a senioribus iudicibus: qui videbant regere populum. Hier. xxij. d. Prophetis hierusalem egressa est pollutio super omnem terram. Et vinculum adduxerunt eum. Augustinus. Ligatus qui soluit copeditos: qui tradidit pontio pilato presidi. Vos erat iudeorum ut quem morti adducissent: ligatum iudici traderent. Quia autem mane adductus fuit ad pilatum ut iudicaret: ideo cantat in prima parte: De nocte tuo saluum me fac etc. Moraliter. Iesus penitens vel penitens. Dicitur: k. Mane autem factus. Ps. Mane affertur tibi etc. Consilium inierunt omnes principes sacerdotum etc. id est prelati ecclesie. Aduersus iesum penitentes etc. Et eum morti traderent: id est mortificationem carnis. De qua mortificatione dicitur Col. ij. a. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Ps. Preciosa est in conspectu domini mors sanctorum eius. Et vinculum adduxerunt: vinculis peccatorum. De quibus Prouerb. v. d. Fumus peccatorum suorum unusquisque perstringit. ij. Timoth. ij. d. Ne respiciat a diaboli laqueis a que captiui tenentur ad ipsi volutarum. Et tradiderunt pontio pilato presidi. i. confessor. Pilatus os malleatoris confessor est: qui ore debet condere peccatores contritis et obiurgationibus et etiam consolationibus. Tunc videns iudas qui eum tradidit. Iudas confitens: qui peccando tradidit: quia de hospitio suo: id est de corde suo ubi per gratiam habitabat proditoriose expulit: et aduersarium eius ibidem recepit. Sic videns damnatus esset: id est merito peccati eterna damnatione dignus. Penitentia ductus retulit triginta argenteos: id est confessione triplicis transgressionis decalogi: n. 2. vel precium mortis

Arcl. 14. f. ucl. 22. f. ob. 12. c. Ps. 72. 2. q. 4. c. rionc. 2. q. 4. c. rionc. 2. q. 4. c. rionc.

Marci. 14. g. Luc. 22. g. Al. 7. c. 6. illi. Marci. 15. a. Luc. 23. a. Jo. 8. 18. d.

Ps. 55. Ps. 5. Ps. 115.

vel p dclis mortis sue. i. peccatu. a Principib' sacerdotu et seniorib' .i. illis qui habet clauu pratem ad iudicandum et puniendu / fm eoz discretionē. In quo arguunt qui pprio arbitrio ppria peccata emēdari z iudicari volūt: nō fm arbitriū pffoz. b Dicēs: peccau: in me / diabolo me tradendo: in deum / rem suā. i. meipsū ei aufere dō: in proximum / malo exēplo corrū / pendo. c Tra / dēs: diabolo. f. d Sanguinē iustu. i. pccū sanguinis iu / sti. i. meipsū pro quo effusus est sanguis. Heb. vi. a. Rursum crucifigētes sibi met ipsos filiū dei z ostē / tui habentes. Nota aut ad ifram: q iudas pnia duc' nō ppter amorē dei: sed magis ppter factū enorme. Itē nota q si iudas resignat pecuniā male acq'sitā: qua frōte simoniacus retinet p' bendā: vel vsurari' vsurā: Et illi dixerūt: quid ad nos: q. d. nihil: Immo ad te p'tinet. f Tu videris. i. tu vidisti qd faceres eū tradēdo: z pccū tibi. ppositū approbasti. Et ē p' teritū sibi actiu. i. tu videb' qd ide tibi p'tinger. Chryf. Accusatio sacerdotū ē i h' q p' niam nō egerūt etiā iuda p' nite tēte. g Et p' cti argēteis i tēplo recessit: z abies la qō se suspēdit. Strū aut ipa die crucifixiōis dñice statim .i. exq' recessit a pncipib' sacerdotū vel i crastinū nō ē exp'ssū. Qz aut ante resurrectionē dñi se suspēdit / planū ē ex hieo / nymo dicēte: q post suspēditū iude dñs resurrexit. Chryf. Et de veritate iude: qz sufficētē traditor aduersus semetipsū fert sententiā z eoz q p'denauerāt ora opillat. Itē Chryf. Cog / noscere delictū / p'icere argēteos: nō vereri iudgos: oia hec laudabilia fuerunt: suffocari nō h' ignoscibile z demōnis fuit opus. Simile. ij. Regi. xvij. f. de achitofel. Ideo aut suspen / sus ē laqueo: ad innuēdū q erat soci' demonū qui erāt i aere: et p' b' vt arterie q vocē p'ditiōis emiserūt p'ntrent. Mo / raliter Projicienda sūt peccata. Projicienda sūt peccata. Projicienda sūt peccata.

De pe. dñ. 6. c. i. et dñ. 3. c. inf. hircū. i. et. c. iud. et. c. seque. et. i. q. i. c. q. stu. det. 23. q. 5. c. si non licet.

Moraliter Projicienda sūt peccata.

Ps. 31.

duct' / retulit' / trigita argēteos a pncipib' sacerdotū z seniori / bus: dicēs: Peccau: / tradēs / sāguinē iustu. At illi dixerūt: / Quid ad nos: Tu videri. Et / s p' cti argēteis i tēplo recess / sit: z abies laqueo se suspēdit. / Principēs aut sacerdotū acce / pnis argēteis / dixerūt: Nōn li / cet eos mittere in corbonā / qz / p' cti sāguinis ē. Cōsilio autē / que quotidie debet pffoz deo offerre. Itē. Nō licet eos mittere in corbonā. Proverb. xv. b. Victimę impiorum abominabiles dño. Eccl. xxvij. c. Dona iniquoz nō pbat altissim': nec respicit in oblationib' impioz. Corbonā: vt sup' lūj. Regi. xvj. dicit: erat gaophylaciū in quo reponerent sacerdotū oblatiōes z leuitariū. Busach erat gaophylaciū in quo oblatiōes regis z pncipis tribu reponerent. Gaophylaciū appropziato vocabulo erat illud in quo oblatiōes peregrinoz z transcuntium ponebant. De pmo sumptū est pccū. Cōsilio aut inito emerūt ex illis agrū figuli. Figuli pōt esse ppriū nomē: Vel ad ifram figulus erat. In sepulturā peregrinoz: p' hoc vocat' ē ager ille / lingua eoz / acheldemach: hoc ē ager sanguinis vsq' i hodiernū diē. Figul' iste de' est / fctor z formator oim: sicut dicit Esa. lxiij. c. Et nūc dñe pat' n' es tu: nos solum' z. Diere. xvij. a. Sicut lutū i manu figuli: sic oēs vos i manu mea dom' israel. Ager hui' figuli ē christ' / fm q' hō: sicut dicit isaac de iacob Gen. xxvij. d. Ecce odor silij mei sicut odor agri plenti / cui bñdixit dñs. De fructu z frugibus huius agri pascunt in p'senti oēs electi p' fidem z spem: in futuro pascunt p' rem z speciē. Ille enī ager ē terra illa: de qua dicit Esa. liij. a. Et erit fruct' frē illi' sublimis. Istū agz emūt quotidie pncipes sacerdotū triginta argenteis. i. emptum et emendū ostēdūt p' fessione triplicis trāsgressiōis decalogi: in sepulturā peregrinoz. i. oim electoz qui se reputāt peregrinos et aduenas. De qbus dicit Job. xxvij. a. Lapidē caliginis et ymbriā mortis. i. reprobos / diuidit' torzēs gratie vel p' nite tēte vel sententię diuine / a p'lo pegrinate: qui ē p'lo cruce signatus / p' mare hui' mūdi ad ecclēsiē h' ierusalē tendens. In h' agro q' si in cimiterio bñdico sepeliunt z req'escūt solummodo mortui mūdo. Extra h' cimiteriū non est sepultura nisi exco / municatoz: qui sepultura asini sepeliunt: vt dicit Diere. xxij. e. aubus et bestijs infernalib' deuorādi. Ager iste vocatur acheldemach. i. ager sanguinis: qz pprio sanguine irrigatus. Vel ager figuli / est ecclesia: in q' duas sepulturas eligit suo ca / daueri: qui duas cupiēs habere p' bēdas: vbi nō sepelit vi / uos sed mortuos: non ciuis sed pegrinus. Col. ij. a. Dicitur estis: et vita v'ra abscondita est cum christo in deo. ij. Cor. v. b. Dum sum' in hoc corpe zc. n' Tūc impletū est qd dictū ē p' hieremiā pphetā dicētē: Et acceperunt triginta argenteos / pncipes sacerdotū de gaophyla / cio. O' pccū appreciati. i. christi quem velut vile mā / cipium appreciauerūt. Quē / christū: q' apprecia / uerūt a filijs israel. i. a iuda z a cōplicit' suis. Et de / derūt eos in agrū figuli sicut p'stituit mibi dñs: id est p'stitutū reuelauit. Nota aut q' Diere' in minor' breuia / rio sup' matthēū / dicit de vitto scriptoris h' introductū: sub / dens q' qdā latini codices habent per asaph pphetā: qd lati / ni scriptores nō intelligētes emēdauerūt ponētes p' esalā: aliq' p' hieremiā: aliq' simplicē

rio recuperādi grām: desiderio custodiēdi: bñ vtendi ea. De quo funiculo / Eccl. liij. c. Funicul' triplex difficile rumpit. Principes aut sacerdotū accepti argēteis dixerūt. Accipe debēt gratiā pncipes sacerdotū. i. plati z cō / fessores: triginta argēteos. i. lucidā z sonozā p' fessione pccōz. Abominant aut qd sequit' / Nō licet eos mittere i corbonā / qz p' cti sanguinis ē. f. gurat eos q' peccata adeo abominant' / vt auditū p' fessiois pccō rū pollutionē aurū reparat' / z i corde suo reponere dedignāf. Corbonā enī est ar / ca in q' dona siue oblatio sacerdotū reponēbat' / vbi debēt reponi p' cti p'ntentiū: sequit' / Nō licet eos mittere i corbonā / qz p' cti sanguinis ē. f. gurat eos q' peccata adeo abominant' / vt auditū p' fessiois pccō rū pollutionē aurū reparat' / z i corde suo reponere dedignāf. Corbonā enī est ar / ca in q' dona siue oblatio sacerdotū reponēbat' / vbi debēt reponi p' cti p'ntentiū:

que quotidie debet pffoz deo offerre. Itē. Nō licet eos mittere in corbonā. Proverb. xv. b. Victimę impiorum abominabiles dño. Eccl. xxvij. c. Dona iniquoz nō pbat altissim': nec respicit in oblationib' impioz. Corbonā: vt sup' lūj. Regi. xvj. dicit: erat gaophylaciū in quo reponerent sacerdotū oblatiōes z leuitariū. Busach erat gaophylaciū in quo oblatiōes regis z pncipis tribu reponerent. Gaophylaciū appropziato vocabulo erat illud in quo oblatiōes peregrinoz z transcuntium ponebant. De pmo sumptū est pccū. Cōsilio aut inito emerūt ex illis agrū figuli. Figuli pōt esse ppriū nomē: Vel ad ifram figulus erat. In sepulturā peregrinoz: p' hoc vocat' ē ager ille / lingua eoz / acheldemach: hoc ē ager sanguinis vsq' i hodiernū diē. Figul' iste de' est / fctor z formator oim: sicut dicit Esa. lxiij. c. Et nūc dñe pat' n' es tu: nos solum' z. Diere. xvij. a. Sicut lutū i manu figuli: sic oēs vos i manu mea dom' israel. Ager hui' figuli ē christ' / fm q' hō: sicut dicit isaac de iacob Gen. xxvij. d. Ecce odor silij mei sicut odor agri plenti / cui bñdixit dñs. De fructu z frugibus huius agri pascunt in p'senti oēs electi p' fidem z spem: in futuro pascunt p' rem z speciē. Ille enī ager ē terra illa: de qua dicit Esa. liij. a. Et erit fruct' frē illi' sublimis. Istū agz emūt quotidie pncipes sacerdotū triginta argenteis. i. emptum et emendū ostēdūt p' fessione triplicis trāsgressiōis decalogi: in sepulturā peregrinoz. i. oim electoz qui se reputāt peregrinos et aduenas. De qbus dicit Job. xxvij. a. Lapidē caliginis et ymbriā mortis. i. reprobos / diuidit' torzēs gratie vel p' nite tēte vel sententię diuine / a p'lo pegrinate: qui ē p'lo cruce signatus / p' mare hui' mūdi ad ecclēsiē h' ierusalē tendens. In h' agro q' si in cimiterio bñdico sepeliunt z req'escūt solummodo mortui mūdo. Extra h' cimiteriū non est sepultura nisi exco / municatoz: qui sepultura asini sepeliunt: vt dicit Diere. xxij. e. aubus et bestijs infernalib' deuorādi. Ager iste vocatur acheldemach. i. ager sanguinis: qz pprio sanguine irrigatus. Vel ager figuli / est ecclesia: in q' duas sepulturas eligit suo ca / daueri: qui duas cupiēs habere p' bēdas: vbi nō sepelit vi / uos sed mortuos: non ciuis sed pegrinus. Col. ij. a. Dicitur estis: et vita v'ra abscondita est cum christo in deo. ij. Cor. v. b. Dum sum' in hoc corpe zc. n' Tūc impletū est qd dictū ē p' hieremiā pphetā dicētē: Et acceperunt triginta argenteos / pncipes sacerdotū de gaophyla / cio. O' pccū appreciati. i. christi quem velut vile mā / cipium appreciauerūt. Quē / christū: q' apprecia / uerūt a filijs israel. i. a iuda z a cōplicit' suis. Et de / derūt eos in agrū figuli sicut p'stituit mibi dñs: id est p'stitutū reuelauit. Nota aut q' Diere' in minor' breuia / rio sup' matthēū / dicit de vitto scriptoris h' introductū: sub / dens q' qdā latini codices habent per asaph pphetā: qd lati / ni scriptores nō intelligētes emēdauerūt ponētes p' esalā: aliq' p' hieremiā: aliq' simplicē

Mat. i. d.

Zach. i. i. e.

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

hleremias: alij simpliciter per prophetam. Veruntamen addit ibidem: se verbo ad hunc hoc legit in quodam libro hieremie: sed apocrypho: et sibi potius videri de zacharia sumptu senu et si non verbis. In Zach. eni. xj. c. ita habetur: Appenderunt mercedem meam triginta argenteis: et ita precium decorum: ironice quoque appreciat sum. Vel potest dici quod duas prophetas spiritu sancto reuelante in vnam coniunxit. Est autem hec scriba Hierem. xxxij. b. Venit ad me ananehel filius patris mei in verbum dñi ad vestibulum carceris: et ait ad me: Posside agrum meum qui est in anathoth in terra bentamin: quia tibi competit hereditas: et tu proquior es ut possideas. Intellexi autem quod verbum dñi esset: et emi agrum ab ananehel filio patris mei qui est in anathoth. Et appendi ei argentum septem statberes et decem argenteos etc. In hac igitur emptioe agrum mattheus intelligens figuratam esse emptioem agrum a principibus sacerdotum factam: posuit per hieremiam prophetam. a. **Iesus autem stetit ante hunc sidem:** docens suos stare securos ante tyrannos: non cadere pro timore. s. x. c. Nolite timere eos qui occidunt corpus. Tribulatio enim et persecutio et mors non contra electos sed pro eis a deo imittitur: vel succursus pro amore presentis vite: et velut non minus gratissimus de presentis miseria vocas ad felicitatem eternam: Ideo standum est secure. b. **Et interrogavit eum preses:** tu es rex iudeorum: Lucas. xxiij. a. dicit quod duo obiecerunt: quod prohibebat tributum dari cesari: et quod dixerat se regem. De regno igitur interrogavit pilatum: quod nesciebat an esset: sed eundem questionem non interrogavit: quod habuit eam pro nihilo: Audierat igitur eum respondisse: Reddite qui sunt cesaris cesari. s. xxiij. c. **Dicit illi iesus: tu dicit: non ego.** Vel verum est quod dicit. Hiero. Sic tepat responsu: ut sermo eius calumnie non pateat et tunc verum dicat. **Moraliter:** b. **Et interrogavit eum preses etc.** Quia crebro iesu interrogat preses: ut eam eius diligenter examinet: et ne iniquam sententiam in eum ferat: oes preses et iudices instruit: ut causas quas nesciunt diligenter inuestigent. Quia autem dñs respondet: tu dicit: insinuat quod presens sacerdos interroganti debet confiteri simpliciter veritatem. d. **Et cum accusaret a principibus sacerdotum et senioribus nihil respondit.** Chrysostomus. Quia corruptum iudicium erat. Esa. liij. c. Quasi agnus coram tondente se obmutuit. Chrysostomus. liij. e. Ex ore altissimi non egredientur neque bona neque mala. Ex hoc accipitur consuetudo religiosorum quod quando clamant in capitulis suis non respondent. Lucas. xxiij. a. dicit quod accusabant eum de doctrina: de de constructione templi: de blasphemis: quod dicebat se esse filium dei. Preterit autem hic mattheus quod pilatus audito quod galileus esset eum remisit ad herodem: ne inconsulto tetrarcha suo galileum iudicaret: herodes vero remisit illum cum veste alba. **Tunc dicit illi pilatus: non audis quanta aduersus te dicunt testimonia etc.** Chrysostomus. Etenim admistratioe dignum erat videre silentem qui tot habebat dicere. In hoc autem docet accusatioes et criminatioes etiam falsas silentem et patientem esse audientibus. Hoc enim patientiam sanctorum reddit mirabile magis quod defensio. Unde dicit: **Et non respondit ei ad vllum verbum ita ut miraretur preses.** f. **Per die autem solenne consueverat preses dimittere populo unum vincitum etc.** In signum et memoriam educationis sue de egypto. **Habebat autem tunc unum vincitum** propter seditionem et homicidia: ut Barq. xv. a. **In signum.** Chrysostomus. diffamatus in malicia. **Qui dicebat barrabas.** Quidam libri habent barnabas. quod dupliciter potest componi: a bar: quod est filius: et abbas quod est pater: vel rob-

bi quod est magister. **Moraliter:** b. **Insignem: id est si-** gnatum caractere bestie: Apoc. xliij. d. **In signo tau:** Ezech. ix. b. **k. Congregatis ergo illis dixit pilatus: que-** vultis dimitta vobis: barraba an iesu qui dicit christus: **Hoc dicit** propter assertionem per anticipationem: quod postquam sic querebat: audiret **psillum vxoris sue:** Quid tibi et iusto istis. **Et nota quod magis fla-** gitiosum proponit eis ut eum petere erube- scant. **Moraliter:** **Barrabas: vel ho-** mo: filius patris: id est diaboli. Job. viij. f. **Uos ex parte dia-** bolo estis. Ezech. xvj. a. **Pater tuus** amorrens. Iesus no- uus homo. **Aterque lu-** garus. Ille vinculis peccatorum: iste vincu- lis preceptorum. **Ho-** nus preses debet absolueret et dimittere liberum nouum homi- nem: sed populus clamat pro veteri dimittendo. Et quis est il- le populus qui nouum condemnat et veterem hominem peti ab- soluit: Peccatorum infirmitas: erubescencia: iuuentus: mobilitas: timor: penitentia: societas: confusio mundi: carnis voluptas. **Et ex parte presidis. i. confessoris: similis voluptas: cupi-** ditas: ignorantia: amor carnalis. Exo. xliij. a. **Non sequeris** turbam ad faciendum malum: nec in iudicio plurimorum acquiescas. **Sciebat enim quod pro inuidiam tradidissent eum.** Quare ergo non liberabat eum: Chrysostomus. Si dicitis: non erat ei turum dimittere illum cui imponebat quod faciebat se esse re- gem: esto oportebat ergo demonstrationes querere et conie- cturas: pura si exercitum colligebat: si pecunias: si arma. **Per** inuidiam. **Sen. xxxvij. g.** Fera pessima deuorauit filium matris ioseph. **Mo. ibi.** Fera pessima: id est inuidia. **Et dicitur fera:** quia facit hominem crudelem. **m. Sedente autem il-** lo: **pro tribunali:** id est in tribunali. **o. Ad-** sit ad eum vxoris eius: dicitis: nihil tibi et iusto illi: multa enim passa sum hodie per visum propter eum. **Dia-** bolus forsitan per gaudium animarum que erant in limbo applau- dentium coniecturauit christum ad inferos descendurum: et pro- pter magnam patientiam quam non viderat in alio homine: et quia predictum erat Esa. liij. c. **Sicut ouis ad occisionem du-** cet: et quasi agnus coram tondente etc. **timens amittere domini-** um quod habebat super homines et animas: considerauit quod multipliciter crudelitatem vxoris pilati posset emollire: Unde immi- sit phantasmam aliquam vxoris pilati ut peteret christum non occidi. **Chrysostomus.** **Uultus gratia pilatus non videt:** Quia illa di- gna erat. **Vel forte ipse non dixisset: nec simpliciter videt: et** si patitur ut vir eius compellatur etc. **Moraliter.** **Vxor** presidis penitentialis est iusticia: cui toto amore debet consi- gi. **Unde Sap. j. a.** Diligite iusticiam qui iudicatis terram. **Ex** hac vxore debet iudex penitentialis generare filios recto- rum iudiciorum. **De** quibus Ps. **Generatio rectorum bene** dicitur. **Hec** vxor mittit ad presidem per nuncios: id est rectam cogitationem pro iesu liberando: dicens: **Abulta** passa sum hodie per visum propter eum. **Omnes** enim inique allegationes et iniqua iudicia que sunt homini in causis facta sunt quibus iusticia perditur usque ad mortem. **Et** omnia patitur per visum: quia omnia illa manifeste sunt: et nullus est qui clamorem iusticie exaudiat: nec etiam preses. **Esa. lix. c.** **Conuersum est retrosum iudicium et iusticia longe stetit:** quia corruit in plagis veritas et equitas non potuit ingredi: et facta est veritas in oblivionem. **Spadones** vero vel fornicato- res reputandi sunt presides: qui hanc vxorem non habent: quod non sobolem rectorum iudiciorum querrunt sed voluntatem. **Eccl. xx. a.** **Occupassetis spadonis deus ignauit iuuentula.** **o. s. s. Principes autem**

Moraliter

Moraliter

Moraliter

Ps. iij.

B **hleremias:** alij simpliciter per prophetam. Veruntamen addit ibidem: se verbo ad hunc hoc legit in quodam libro hieremie: sed apocrypho: et sibi potius videri de zacharia sumptu senu et si non verbis. In Zach. eni. xj. c. ita habetur: Appenderunt mercedem meam triginta argenteis: et ita precium decorum: ironice quoque appreciat sum. Vel potest dici quod duas prophetas spiritu sancto reuelante in vnam coniunxit. Est autem hec scriba Hierem. xxxij. b. Venit ad me ananehel filius patris mei in verbum dñi ad vestibulum carceris: et ait ad me: Posside agrum meum qui est in anathoth in terra bentamin: quia tibi competit hereditas: et tu proquior es ut possideas. Intellexi autem quod verbum dñi esset: et emi agrum ab ananehel filio patris mei qui est in anathoth. Et appendi ei argentum septem statberes et decem argenteos etc. In hac igitur emptioe agrum mattheus intelligens figuratam esse emptioem agrum a principibus sacerdotum factam: posuit per hieremiam prophetam. a. **Iesus autem stetit ante hunc sidem:** docens suos stare securos ante tyrannos: non cadere pro timore. s. x. c. Nolite timere eos qui occidunt corpus. Tribulatio enim et persecutio et mors non contra electos sed pro eis a deo imittitur: vel succursus pro amore presentis vite: et velut non minus gratissimus de presentis miseria vocas ad felicitatem eternam: Ideo standum est secure. b. **Et interrogavit eum preses:** tu es rex iudeorum: Lucas. xxiij. a. dicit quod duo obiecerunt: quod prohibebat tributum dari cesari: et quod dixerat se regem. De regno igitur interrogavit pilatum: quod nesciebat an esset: sed eundem questionem non interrogavit: quod habuit eam pro nihilo: Audierat igitur eum respondisse: Reddite qui sunt cesaris cesari. s. xxiij. c. **Dicit illi iesus: tu dicit: non ego.** Vel verum est quod dicit. Hiero. Sic tepat responsu: ut sermo eius calumnie non pateat et tunc verum dicat. **Moraliter:** b. **Et interrogavit eum preses etc.** Quia crebro iesu interrogat preses: ut eam eius diligenter examinet: et ne iniquam sententiam in eum ferat: oes preses et iudices instruit: ut causas quas nesciunt diligenter inuestigent. Quia autem dñs respondet: tu dicit: insinuat quod presens sacerdos interroganti debet confiteri simpliciter veritatem. d. **Et cum accusaret a principibus sacerdotum et senioribus nihil respondit.** Chrysostomus. Quia corruptum iudicium erat. Esa. liij. c. Quasi agnus coram tondente se obmutuit. Chrysostomus. liij. e. Ex ore altissimi non egredientur neque bona neque mala. Ex hoc accipitur consuetudo religiosorum quod quando clamant in capitulis suis non respondent. Lucas. xxiij. a. dicit quod accusabant eum de doctrina: de de constructione templi: de blasphemis: quod dicebat se esse filium dei. Preterit autem hic mattheus quod pilatus audito quod galileus esset eum remisit ad herodem: ne inconsulto tetrarcha suo galileum iudicaret: herodes vero remisit illum cum veste alba. **Tunc dicit illi pilatus: non audis quanta aduersus te dicunt testimonia etc.** Chrysostomus. Etenim admistratioe dignum erat videre silentem qui tot habebat dicere. In hoc autem docet accusatioes et criminatioes etiam falsas silentem et patientem esse audientibus. Hoc enim patientiam sanctorum reddit mirabile magis quod defensio. Unde dicit: **Et non respondit ei ad vllum verbum ita ut miraretur preses.** f. **Per die autem solenne consueverat preses dimittere populo unum vincitum etc.** In signum et memoriam educationis sue de egypto. **Habebat autem tunc unum vincitum** propter seditionem et homicidia: ut Barq. xv. a. **In signum.** Chrysostomus. diffamatus in malicia. **Qui dicebat barrabas.** Quidam libri habent barnabas. quod dupliciter potest componi: a bar: quod est filius: et abbas quod est pater: vel rob-

hleremias: alij simpliciter per prophetam. Veruntamen addit ibidem: se verbo ad hunc hoc legit in quodam libro hieremie: sed apocrypho: et sibi potius videri de zacharia sumptu senu et si non verbis. In Zach. eni. xj. c. ita habetur: Appenderunt mercedem meam triginta argenteis: et ita precium decorum: ironice quoque appreciat sum. Vel potest dici quod duas prophetas spiritu sancto reuelante in vnam coniunxit. Est autem hec scriba Hierem. xxxij. b. Venit ad me ananehel filius patris mei in verbum dñi ad vestibulum carceris: et ait ad me: Posside agrum meum qui est in anathoth in terra bentamin: quia tibi competit hereditas: et tu proquior es ut possideas. Intellexi autem quod verbum dñi esset: et emi agrum ab ananehel filio patris mei qui est in anathoth. Et appendi ei argentum septem statberes et decem argenteos etc. In hac igitur emptioe agrum mattheus intelligens figuratam esse emptioem agrum a principibus sacerdotum factam: posuit per hieremiam prophetam. a. **Iesus autem stetit ante hunc sidem:** docens suos stare securos ante tyrannos: non cadere pro timore. s. x. c. Nolite timere eos qui occidunt corpus. Tribulatio enim et persecutio et mors non contra electos sed pro eis a deo imittitur: vel succursus pro amore presentis vite: et velut non minus gratissimus de presentis miseria vocas ad felicitatem eternam: Ideo standum est secure. b. **Et interrogavit eum preses:** tu es rex iudeorum: Lucas. xxiij. a. dicit quod duo obiecerunt: quod prohibebat tributum dari cesari: et quod dixerat se regem. De regno igitur interrogavit pilatum: quod nesciebat an esset: sed eundem questionem non interrogavit: quod habuit eam pro nihilo: Audierat igitur eum respondisse: Reddite qui sunt cesaris cesari. s. xxiij. c. **Dicit illi iesus: tu dicit: non ego.** Vel verum est quod dicit. Hiero. Sic tepat responsu: ut sermo eius calumnie non pateat et tunc verum dicat. **Moraliter:** b. **Et interrogavit eum preses etc.** Quia crebro iesu interrogat preses: ut eam eius diligenter examinet: et ne iniquam sententiam in eum ferat: oes preses et iudices instruit: ut causas quas nesciunt diligenter inuestigent. Quia autem dñs respondet: tu dicit: insinuat quod presens sacerdos interroganti debet confiteri simpliciter veritatem. d. **Et cum accusaret a principibus sacerdotum et senioribus nihil respondit.** Chrysostomus. Quia corruptum iudicium erat. Esa. liij. c. Quasi agnus coram tondente se obmutuit. Chrysostomus. liij. e. Ex ore altissimi non egredientur neque bona neque mala. Ex hoc accipitur consuetudo religiosorum quod quando clamant in capitulis suis non respondent. Lucas. xxiij. a. dicit quod accusabant eum de doctrina: de de constructione templi: de blasphemis: quod dicebat se esse filium dei. Preterit autem hic mattheus quod pilatus audito quod galileus esset eum remisit ad herodem: ne inconsulto tetrarcha suo galileum iudicaret: herodes vero remisit illum cum veste alba. **Tunc dicit illi pilatus: non audis quanta aduersus te dicunt testimonia etc.** Chrysostomus. Etenim admistratioe dignum erat videre silentem qui tot habebat dicere. In hoc autem docet accusatioes et criminatioes etiam falsas silentem et patientem esse audientibus. Hoc enim patientiam sanctorum reddit mirabile magis quod defensio. Unde dicit: **Et non respondit ei ad vllum verbum ita ut miraretur preses.** f. **Per die autem solenne consueverat preses dimittere populo unum vincitum etc.** In signum et memoriam educationis sue de egypto. **Habebat autem tunc unum vincitum** propter seditionem et homicidia: ut Barq. xv. a. **In signum.** Chrysostomus. diffamatus in malicia. **Qui dicebat barrabas.** Quidam libri habent barnabas. quod dupliciter potest componi: a bar: quod est filius: et abbas quod est pater: vel rob-

Moraliter

Principes autem sacerdotum et seniores. Danie. xij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus. b. **Per suaserunt populis ut peterent barrabam.** Dier. i. a. Rex perditus factus est populus meus: pastores eorum seduxerunt eos. c. **Utrum vo perderent.** Juxta litteram isti populus preerat

Marci. 15. a. ut eos ab iniquitate auerterent et iusticiam suaderent: et ipsi ut salutem abijciant et perditionem expectent persuadent. Quorum nequitiam multi hinc nostris temporibus imitant: qui subditos suos vel suggestionibus vel exemplis a veritate et a veritate simul auerunt: De quibus dicit Danie. xij. a. Egressa est iniquitas a senioribus iudicibus qui videbantur regere populum.

Respondens autem preses ait illis: Quem vultis vobis de duobus dimittere? Et ceteri. xv. d. Ante hominem vitam et mortem bonum et malum: quod voluerit dabitur ei. **At illi dixerunt barrabam.** Prover. xvij. c. Et qui iustificat impium et qui condemnat iustum: abominabilis est vterque apud deum. **At illi dixerunt barrabam.** Sic est forma electionis in multis capitulis: quia aliqui eligunt magis seditiosum/ crudelium/ clamorosos. Et huius facti iudex est pilatus: os malleatoris: id est os litigantis in capitulis: Cui si dicatur. iij. Reg. vj. a. q. in edificatione templi non sit auditus sonitus mallet. Similiter in electione episcopi qui debet edificare templum/ non debet audiri aliquid litigii. Hi sunt qui non intendunt eligere in episcopum nisi aliquem qui possit conculcare et domare omnes: boni autem recusant. Sed ad ultimum accidit q. vxor pilati: id est conscientia remordet eum dicens: quare sul contra istum probum: Quid enim mali fecit: Nam bene videt q. ppter inuidiam noluerunt eligere illum qui bonus est. Si autem queritur: quid fiet de illo bono homine quem aliqui elegerunt: Respondet. Crucifigatur: id est agat penitentiam. Magis deberent dicere q. penitentiam ageret barrabas quem elegerunt. Qui dicitur christus. q. d. non est: ut sic bonitatem eius diminuat. Qui autem talem seditiosum eligunt: nunquam postea sine seditione sunt: imo plus persequitur eos quam alios: In hoc est quod habetur Iudic. ix. b. quia relinqueret oliuam pinguedine etc. **Dicit illis pilatus: Quid igitur faciam de iesu qui dicit christus?** At nam hoc dicerent iudices nostri qui innocentes condemnant: Quid faciam de iesu qui in suis iudicariis et condemnari testatur s. xv. d. Qd vni ex mimis meis fecistis/ mihi fecistis. Act. ix. a. Saule quid me persequeris? **Dicunt omnes: crucifigat.** Iesum crucifigat/ quicumque mortaliter peccat. Iob. vj. a. Rursum crucifigetes sibi metipsis filium dei. Et hoc dicit tota multitudo prauarum suggestionum visioz et demonum: ut christus crucifigat. **Quid enim mali fecit:** Job. xvij. g. dicit pilatus: Ego nullam in eo inuento causa. Quibus verbis manifeste dnm Iesum absoluit. **At illi magis clamabant dicentes: crucifigat.** Dic est clamor: de quo Esa. v. b. Expectaui ut faceret iudicium/ iudicium melius esse dimitti Iesum quam barrabam: et ut faceret iusticiam/ christum oino liberando/ et ecce clamor. **Crucifigat.** Iob. xij. e. **Pepererunt super me os suum omnes inimici mei.** Dier. xij. c. Facta est hereditas mea quasi leo in silua: dedit contra me vocem suam. **Quidens autem pilatus quod nihil proficeret sed magis tumultus fieret/ accepta aqua lauit manus suas aqua penitudinis et lachrymarum lauent/ et innocentes a sanguine christi se efficiant.** Cuius quidem rei sunt: ubi iusticiam et veritatem non defendit pro quibus sanguis christi effusus est: dum ecclesia aut opprimunt aut opprimi patiuntur: quia peccatum est sanguinis christi. Sacerdotes in fine misse manus suas aqua/ hoc ipso facto dicentes: Innocens ego sum a sanguine iusti huius. Sed in multis aqua illa reatum non tollit de manibus eorum: sicut nec de manibus pilati tulit. **Quid enim mali fecit:** At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur. **Quidens autem pilatus quod nihil proficeret/ sed magis tumultus fieret/ accepta aqua lauit manus coram populo/ dicens: Innocens ego sum a sanguine huius iusti/ vos videntis.** **Et respondens vniuersus populus/ dixit: Sanguis eius super nos et super filios nostros.**

Quid enim mali fecit: At illi magis clamabant dicentes: Crucifigatur. **Quidens autem pilatus quod nihil proficeret/ sed magis tumultus fieret/ accepta aqua lauit manus coram populo/ dicens: Innocens ego sum a sanguine huius iusti/ vos videntis.** **Et respondens vniuersus populus/ dixit: Sanguis eius super nos et super filios nostros.**

Quidens autem pilatus quod nihil proficeret/ sed magis tumultus fieret/ accepta aqua lauit manus coram populo/ dicens: Innocens ego sum a sanguine huius iusti/ vos videntis. **Et respondens vniuersus populus/ dixit: Sanguis eius super nos et super filios nostros.**

et vulnera sanguinolenta premunt absque pollutione pimentum. Sed ipse h. bon. medic. non dimittit officium. In lege etiam sacerdotis qui mundabat eolpso imundi fiebat. **Dicens innocens ego sum a sanguine huius iusti.** Ad satisfecit: debuit enim resistere pro eos. **Libera est qui iniuria paritur.** Job. xxix. c. **Coterebam molas iniquas: et de dentibus illi auferere/ bam pnam.** **Vos videntis.** i. vos videatis quod factus: q. d. sumi ministri legis attendite qualem mihi tradidit occidendum: vobis tamen imputet. Sic confessores debent dicere pntentibus: **Vos videntis.** i. videte quod dicatis: quod ex dictis vobis oportet vobis psuli. Sic iudices debent dicere litigantibus: **Vos videntis.** i. videte quia in iudicium deduxeritis: quod ex testimonio vobis non ex pntentibus oportet pferre sniam. **Et respondens vniuersus populus/ dixit: sanguis eius super nos et super filios nostros.** **Optimam hereditatem dimiserunt filii sui: dicentes: Sanguis eius et cetera.** Verbum autem optimi et salutiferi responderunt iudicibus/ sed intentione pessima et mortifera: sicut sepe accidit quod male bonum dicitur et fit. Intellexerunt enim: Sanguis eius super nos et super filios nostros: id est culpa et pena effusionis sanguinis eius veniat super nos. Optimum quidem erat immundis/ ut sanguis ille mundissimus super illos veniret ad emundationem: Sicut legitur Iob. ix. d. Si sanguis hircorum et taurorum et cinis vitule aspersus iniquos sanctificat: quanto magis sanguis christi qui per spiritum sanctum obtulit immaculatum deo/ emundans pntentiam nostram ab operibus mortuis. Apoc. i. b. Qui dilexit nos et lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. **Docet quod dicit iacob Beni. xlij. b. Latabit iudas. i. christus in vino stola sua: et in sanguine vultu pallium suum.** Stola et pallium christi est ecclesia: quia lota est vino et sanguine vultu: id est sanguine christi eliquato in torculari crucis. **Docet quod legitur Apoc. xix. c. Vidit egli aperit et ecce equus albus: et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax et cui iusticia indicat et pugnat: Et vestitus erat veste aspersa sanguine: et vocabatur nomen eius verbum dei.** Ecclesia vestit christi est: quia ideo aspersa est sanguine muricis/ ut vestis regalis esset. Sanguis aspersus est super totam ecclesiam in ablutione: in sanctificatione in tinctionem: Sed iudicibus nec in ablutione cum essent imundi nec in sanctificatione cum essent peccatores pessimi: nec in tinctionem ut essent vestis regis/ sanguine super se venire petierunt: sed quasi belue sanguine eius sitierunt. **Ubi dicitur leones et canes vocat eos i. Ps. Quid est petito sanguinis nisi rugit leonis sanguine sitientis: Dier. xij. b. Facta est hereditas mea quasi leo in silua: dedit contra me vocem suam. Ideo odit eum.** **Pater autem huius vocis esse penitentis: Sanguis eius super nos et super filios nostros: id est magis est peccatum sanguinis christi quem pro nobis obtulit in ara crucis quam debitum nostrum et aliorum quod post nos veniat.** Job. vj. a. **Utinam appenderent peccata mea. i. meorum quibus iras merui et calamitas quibus patior: in staberna: quasi arena maris huiusmodi appareret.** **Et ita fuit quod posuit in staberna crucis/ lang suae calamitatis propter odorem et extulit lanceam olivam patrum totius mundi: propter quod dicitur agnus dei qui tollit**

id est extollit peccata

id est extollit perā in sū: sic mal' pōdus extollit min' positū in altera lance. **A** Tūc dimisit illis barrabā: iesū vero flagellatū tradidit eis vt crucifigeret. Flagellat' aut fuit manib' mistroz et militū vt flagell' mitigaret rabies eoz et pietate sup flagellatū mouerent. Vel fm romanoz more: crucifigendi eni pri

arci. 15. d. us flagellabatur: vt sic extorqueret ab eis si quis esset soci' in scelere. **A**byssice. Flagellat' christus i se et i mēbris suis blasphemijs itiquorū. **P**rouer. xliij. a. Virga supbie in ore stulti. **J**ob. v. d. A flagello lingue absco deris: in penitētib'. **F**lagella sūt penitē tē. **Q**uare autē ligatus ad colūna creditur: et i ecclesijs pingit:

Dozaliter

Dozaliter

Dozaliter

Dozaliter

Dozaliter

Dozaliter

Tūc dimisit illis barrabā: iesū vero flagellatū tradidit eis vt crucifigeret. **T**ūc milites q' sidis suscipientes iesū in p'torio / p'gregauerūt ad eū vniuersam cohortē et exuētes eum / chlamydē coccineā circūde derūt eū. **E**t plectētes coronā de spinis / p'pulerūt sup caput ei: et arundinē in dextera ei: et genuflexo ante eum illudebāt ei dicētes: **A**ue rex iudeo

significat q' penitēs debet alligari ad columnam q' est ecclesia vinculis charitatis. **D**e q' colūna. i. **T**imoth. iij. d. **U**t scias in q' quō te oporteat i domo dei p'uersari q' ē ecclesia dei vsui colūna et firmamētū veritat'. **T**ūc milites p' sidis suscipiētes iesū i p'torio / cōgregauerūt ad eū vniuersam cohortē et exuētes eū / p'p'is vestib'. **T**ūc adim plectē illū. **S**en. xxxv. e. **E**xuerūt ioseph tunica polymita. **C**hlamydē coccineā circūdederūt eū / i p'tumeliā: quia dixerat se esse regē. **H**ec eni erat vestis regia rē. **A**bo raliter. **D**ilites pilati sunt mali p'lati qui militat per auariciam et rapinā. **H**i veste sua christū exuērūt. i. certum fidelis q's suggestioib' et exemplis peruerūt. **C**hlamydē coccinea qua christū induit / ē multitudo nepotum et p'sanguineoz quos i ecclesia instituit ad ei' illusionē et p'tumeliā. **S**en. Dicheg. iij. c. **A**udite hec p'ncipes dom' iacob: iudices dom' israel q' ab omni namini iudicium et oia recta p'ueritis: qui edificatis sion in sanguinib'. i. in p'sanguinēis. **E**t plectētes coronā de spinis. i. lincis q'bus daz asperia et pungituis vt spine. **E**t p'pulerūt super caput ei'. **C**ant. iij. d. **E**gredimini silē sion et videte regem salomonē in diademate suo quo coronauit eum mater sua in die desponsatiōis illius et in die leti cō cordis ei'. **B**rūs Herū. **N**ō decet sub spinato capite mē brum esse delicatū: quare ergo clerici ferta de florib' in capite suo portant: **E**sa. xxvij. **P**edisbus p'culcabit corona supbie ebrizoz ephraim: et erit flos decedens. **E**t arūdinē in dextera ei' / pro sceptro. **E**t genuflexo ante eū illudebāt ei dicētes: **A**ue rex iudeoz. **T**er fuit dñs il lusus. **P**rimo q' i p'ntis et colaphis eum ante pontificē verberauerūt: vt. **S**. xxvj. **G**. **S**ecūdo corā herode: vt dicit **L**ucas: q' idur' fuit veste alba. **T**ertio aut q' idur' fuit chlamyde coccinea: vt hic. **A**d quā triplicē illusionē a cordib' fidelis extir p'adam anteq' discooperiat' crux respiciat' triplex gloria: rito / cantādo: **A**g'tos: latina lingua / sanct' deus: lingua grēca et latina / non hebreica que adhuc silet a laude dei. **E**t p'tra genu flexiones illuzorias / facim' nos recōpensantes genuflexiōes cum orōnibus: sed ad orationē pro iudēis non facim'. **A**bo raliter **E**t plectētes coronā de spinis / p'pulerūt super caput ei'. i. multitudinē auaroz ambitiozoz et alioz p'etoz plus q' spine pungentiū in ecclesiastica dignitate insti tuunt. **T**or spinas eni in coronā christi plectunt p'lati: q' ma los in ecclesiastica dignitate instituerūt. **Q**uare autē mali spine d' canē: pater. ij. **R**eg. xxij. a. **P**reuaricatores in q' d'uid q' si spine euellentur vniuersi / que nō tollent manib'. **E**sa. xxxij. b. **S**pine p'gregare igni cōburent. **E**t arūdinē in dex tra ei' / p'pulerūt: ad maiorē illusionē. i. litteratos intrus va cuos et exteri' n'tētes oī v'to cedētes etiā i regimine ecclesiē p'stiterūt. **E**t genuflexo aī eū illudebāt ei di centes: **A**ue rex iudeoz. **S**ic illudēt omnes q' ore laudāt et opere vituperāt. **D**e quibus **E**sa. xxx. d. **E**o q' popul' iste

appropinquat ore suo et labijs suis glorificat me: cor autē eoz longe est a me: et timuerūt me mandato hominū et doctrinis: ideo ecce ego addam / vt admirationē factam populo huic mi raculo grādī et stupēdo: **P**eribit eni sapientia a sapientib' ei'. **E**t expuētes in eum / acceperūt arūdinē. **H**ec im plecta ē illa p'phētia: **F**aciē meā nō auerti ab increpantib' et cōspuentib' in me. **E**t p'pulerūt caput ei'. **I**n q' si gnificatū fuit q' here tici auctoritate scrip ture eius diuinitatez erant impugnaturi. **E**t postq' illu serūt ei / exuerūt cum chlamyde coccinea / induerūt eum vestimē tis eius. **C**hlamydē christi coccinea / cō p'loz: quo modo christum exuerūt iudei q' apostolos mor te christi deterritos fugere cōpulerunt / sed iterū vestib' su is indutus ad crucem ducitur: quia reueri ad fidem apostoli cum eo crucis martyrio affigunt. **U**nde sequit: **E**t du xerunt eum vt crucifigerent. **C**hryf. **D**uē nobis cu ra contumeliē postq' christ' passus est: **E**teni vltimus termi nus p'tumeliē erat qd' fiebat ei: **N**eq' eni vna particula s' vni uersum corp' p' totū iniurias patiebatur. **C**aput p' coronā: ma nus p' arundinē: os per acetū: facies inspuēbat: genē vellebā tur. **E**xuētes aut inuenerūt hoīem cyreneū no mine simonē: hūc angariauerūt vt tollerēt crucē ei': vt cit' irent ad crucifigēdū christū. **A**ngariare est aliqd' feruētū rusticis imponere: vt q' debēt colere agrū dñi fut: vt aliqd' h'mōi. **D**ozalif. **S**imon / obediens claustralis: q' ve nit de villa. i. de mūdo: quē reliquēdo debet portare in anga ria. i. ex debito / crucem eius. i. pro eo. **D**ēs eni debem' ex de bito portare crucē eius. **D**eb. vlt. c. **E**ream' ad eū extra ca / stra. **S**olus aut christ' sine angaria tulit: q' non fuit debitoz alicuius peccat. **C**ruce aut claustralis p'stat ex trib' brachijs: sicut et ad litterā crux dñi: que sunt / abdicatio / p'rietatis / p'ti nētia / obediētia. **L**aul' q'bus affigit' sunt votū et p'missiones. **H**ec tria euident' habitua eoz designat. **C**ōtinentiā. i. stami na que carni mortificādē et proximo iungunt. **P**auptatē cu culla / que manū caret: vt eol'p'o se man' nō h'zē quib' t'p'alia tractant ostēdat / nec ad largiendū / nec ad recipiendū. **F**luct' obediētiā apte figurat: eo eni ipso q' caput lo caret obediē tiā que caput in se nō habet ostēdit. **S**ed aliud caput habet: q' obediētia alienū magistrū siue caput debet habere. **C**ruce ho oim p'ntitū ē p'itio / p'fessio / satisfactio. **U**ē illis q'ri so la vestis i cruce p'edet: vt sūt vestes monachoz q' i cruce sūt p' silitudinē et figurā. **E**t venerūt i locū q' dicit' golgotha qd' ē caluarie loc'. **G**olgotha syru ē: et interpretat' caluarie. **S**yra lingua erat affinis hebreę. **E**t dicit' caluarie: q' decaluata capita dñatorz et decollatoz ibi videbant' rē. **D**ozalif aut mūd' dicit' caluarie loc' vbi corda maloz decaluata sūt. i. ornatu rectorū cogitationū et affectionū nudata. **H**ec capta sūt am putata gladio tēptatiōis. **I**n mūdo itaq' dñs iesus in membris suis crucifigit'. **U**bi **A**poc. xi. b. **J**acebunt corpora eoz in platēis ciuitatis q' vocat' spūaliē sodoma et egypt': vbi et dñs illoz crucifigit' ē. **S**. xxv. d. **Q**d' vni ex mimis meis fecistis mihi fecistis. **I**tē nota q' dñs crucifigit' est in caluarie: sic q' cum eo volūt crucifigi debēt crucifigi i caluarie. i. in paup' religioz nō i diuitib'. **S**ed mlti nolūt intrare nisi capillatas. **C**alu' ab anteriori pte nō h'z capillos s' a posteriori. **P**oste riorē inq' ap'ls **P**bl. iij. c. oblit' ad anteriora me extēdo. ij. **C**or. vj. d. **L**anc'q' nihil habētes de t'p'alib' / et oia possidētes spūalia. **T**p'alia eni debēt esse a posteriori vt sint in oblitio nem. **E**t dederunt ei vinū bibere cum felle mix tū. **P**s. **D**ederūt in escam meā fel. **L**zech. iij. c. **R**ecordare

† Esa. 50. c.

Marcl. 15. b.

Marcl. 15. b. Luc. 23. d.

Marcl. 15. b. Luc. 23. e. Job. 19. d.

Dozaliter

Dozaliter

ps. 68.

Euangelij scdm Mattheum

paupertatis & trasgressionis meae abinthij & fellis. Abacuk. ij. c. Et q dat potu amico suo fel miscs suu & inebriat vt vide/ at nuditate ei. a. Et cum gustasset. i. ad os apposuisset. b. Noluit bibere: Na sicut Job. vi. a. ait: Bibet qs qd gustari affert morte. c. Postq aut crucifixerut eum diuiserit vestimenta ei. zc. Job. xix. d. dicit q fecerut qd/ tuoz pres. d. Et sup veste mea mi serut sorte. Vide plane q dñs habuit qnq vestimenta: qz Job. xix. d. dicitur: Diltes q cum crucifixerut eu/ acceperut vestimenta ei/ et fecerut qtuoz pres: vnicaqz in ltri parte et tunica. Nullo eni modo videri potest palliu in qtuoz pres diuisum: eo q quesi/ but pars huius esset inutilis partientib. Quia in sup b text nihil determinat nec

bere cum felle mixtum. Et cum gustasset noluit bibere. Postq autem crucifixerunt eum diuiserunt vestimenta eius sortem mittentes: vt impleret qd dictum est per prophetam dicente: Diuiserunt sibi vestimenta mea: et super veste meam miserunt sortem. Et sedentes seruabāt eū. Et impōserunt super caput eius causam ipsius scriptam: Hic est iesus rex iudeoz. Tūc crucifixi sūt

Ps. 21. Marc. 15. c. Luc. 23. c. Job. 19. d. Mt. 27. c. Nazarenus

Doraliter scilicet sup b alicubi: nihil temere diffinire psumim. Doraliter d. Et sup veste mea. i. ecclesiam / miserunt sorte. Sic eni mo i electionib pator: sic facit ludetes ad taxillos: q plura pot lactare. i. plura testimonia / lucra efat. Et sedentes seruabāt eū. i. obseruabāt: sicut post in sepulchro positū. Et impōserunt sup caput ei causam ipsius scriptam. i. pro q causa iudet eū pilato tradiderūt. Esa. xix. c. Erit altare in medio egypti & titulus dñi iuxta terminū ei. i. caput. Hic est iesus nazarenus rex iudeoz. Dicitur titulus: de quo in Ps. Ne corrupas tituli inscriptionē. Hic titulus est qsi sigillū / i quo habet reformari imago hoīs. Sz nota q in b sigillo trasuerse sunt littere: Nam ibi scribit iesus. i. saluator: ergo pdi nō debuit: pditur tñ bic: ergo trasuersa littera est. Itē nazarenus. i. flos: q deturpari nō debuit. Rex iudeoz: nō ergo debuit crucifigi a iudeis. Si aut te ponas in cruce / rectas inuenies litteras: qz inuenies te pditū per peccatum: sterile sine flore: & sine fructu bonoz opez: et ideo debe/ re de terra abscedi. Itē seruū diaboli: & ideo debitu ad patibulū inferni. Doraliter aut pilat est os malleatoris. i. pef/ sor: sup caput penitentis. i. intentionē debet titulum scribere: hunc. i. Iesus rex iudeozum: vt. i. per penitentiam inten/ dar penitens sibi prestari carnis mundiciam & regnū eternū. Causam ipsi debet scribere. i. peccata que sunt causa crucif/ xionis eius siue penitētie: vt legat ea crebra memoratone: Sicut dauid qui dicebat: Peccatū meū ptra me ē semp. Et hoc tribū linguis: quia in corde ei debet esse causa scripta per memoratō: in ore per pfeffionē: in spe p lugubracitate. Siue in tribus virib: In rationabili per memoratō: in pcupiscibi li per dolorem & lamentatō: in irascibili per iram & detesta tione. In his eni tribus qsi tripliet scriptura peccata euidēt legunt. i. cognoscunt. Una autē tñ lingua causam suā scrip/ tam habet: qui eā recolit sed nō luge/ vel detestat. h. Tūc crucifixi sūt cū eo duo latrones: vnus a dextris & vnus a sinistris. Esa. liij. d. Et cū in qd reputat ē. Et duo significant p illos duos q cum ioseph fuerūt in carcere: Sen. xl. a. Et isti cum vero ioseph in cruce. Dystice. Duo latro/ nes: duo populi: q seipfos furati fuerunt deo: inter qs medi us iesus crucifigis: sicut dicit Job. xix. d. quia pro salute vtri usqz crucem pertulit. Sed alter in cruce penitet et pfitetur: id est gentes: alter adhuc blasphemus existit: vt iudet. Totū q humanū genū i cruce pntis miserē positū: sed altera pars a dextris crucifixa ē / q pro eternis patit: altera a sinistris / q pro terrenis. S. xliij. d. Duo erūt in agro: vnus assumet & alit relinquet. Tūc crucifixi sūt zc. Doraliter q dñs in medio crucifixoꝝ crucifixus est / significat & docet q i medio ps/

Doraliter Dystice Doraliter

nitentia est agenda penitentia: inter disciplinatos disciplina ser/ uanda: Alter eni lefione & scandalu aliorum & periculū pro/ priū non effigies. Unde Sen. Nihil tam fugiendū q̄ dissimiliū societas. Eccl. xliij. c. Omnis caro ad similitē sui iungit: et omnis homo simili sibi sociabit. Eccl. xxvij. b. Solarsita ad sibi similia pgregant. Qz autem duo latrones cū dño sūt crucifixi / insinuat q nobis debem⁹ duos latrones. i. mūdū & carnem crucifigere: Marc. 15. c. Sicut dicit aposto/ lus: de carne Sal. vi. c. Tibi absit glō rari nisi in cruce dñi nostri iesu chisti: p quem mihi mūdus crucifixus est et ego mundo. Caro a dex tris: quia ei spīritus cum ea crucifixus p compassione salutē / pmittit dicens: Do die mecu eris i para diso. Latro sinister mūdus est: qui chri/

cum eo duo latrones: vnus a dextris & vnus a sinistris. Pte/ tereuntes autem blasphema/ bant eum mouētes capita sua et dicētes: Uah qui destruis templū dei: & in triduo illud reedificas. Salua temetipsū: Si fili⁹ dei es / descēde de cruce. Similitē & pncipes sacer dotum illudentes cum scribis et senioribus dicebant: Ali/ os saluos fecit / seipsum non potest saluum facere: Si rex

sto dño insultare nō cessat / & cruce ei⁹ irridere: quia cruce p/ nitentie ad imitationē chisti portantib⁹ exprobare non ces/ sat. Tres igitur cruce sūt: Crux carnis: crux mūdi: & in me/ dio crux spūs. Crux carnis est disciplina: cui⁹ quattuor lig/ na / sunt quattuor partes disciplinē: vigiliē / abstinentiē / labor manuū / disciplinē. Crux mūdi ē pempt⁹ eius: cuius sūt bra chia qtuoz. Primū est cogitatio breuitatis & vanitatis ei⁹: et est brachiū illud ramus p̄cisus de ligno sciētē. Secundū est & dextrū / desiderū eternoz: qd sup oia in nobis mortifi/ car amorē mūdi / desiderū / & meditatio eternoz. Tertū bra chiu est et sinistrū / aspernatio tpaliū. Quartū qd ē pncipale est assidua mortis meditatio. Hiero. Facile p̄ntis oia / qui se semp cogitat moriturū. Crux spīritus est imitatio chisti: Cuius quattuor brachia sūt. Stipius obediētia ad supiorē: inferi⁹ ē humilitas ad inferiores: dextrū benignitas in p̄spe/ ritate: sinistrū est paciētia in aduersitate. De q cruce dz Eph. liij. d. Et possitis cōprehēdere zc. Itē nota q dñs in cruce fa clem habuit ad occidētē: in signū q ecclesia occidentalē de/ bebāt pmanere. Tūc etiā erat meridies: Vñ signū crucifis/ us cadebat super latronē qui fuit saluat⁹: ad innuendū q pati entes pro se & penitētes saluat⁹: & refrigerat estum tribulatio/ nū eoz. Dextereuntes autē blasphemabāt eū mo uentes capita sua. Ps. Desideres me deriserūt me: lo cuti sunt labijs & mouerūt caput. Et alibi. Ego fact⁹ sum op/ probatū illis: viderūt me & mouerūt capita sua. In hac autē serie dicit tripliet impoperitū chisti. Dextereuntes / a latro/ nibus / a sacerdotib⁹. Vñ Ps. Opprobria exprobratū tibi ceciderūt sup me. Vel ex circūstātijs ipzopantib⁹ notat eoz triplex icōstātia. Operi: ibi: Dextereuntes. Cordis: ibi: Mouētes capita sua. Os: ibi: Et dicētes: Uah q destruis tēplū dei. Vñ interiectio derisoria est. Job. xxxix. c. Et si audierit sonitum buccinē / dicit vab. Esa. xliij. c. Saturat⁹ ē & calefact⁹ ē & dicit: Vah / calefact⁹ sū: vidi focū. Et i triduo illud reedificas: salua temetipsū. Hiero. xliij. b. Quare futur⁹ es vt sorte qui nō pot saluare: Versū quidē ē qd subsannabāt: qz pp̄tū corpus destruebat⁹ destructionē & dissolutionē volūtariē suscipiēdo: et tertia die resurrectionis gloriosum effecit. Si fili⁹ dei es descē/ de de cruce. Vñ escam mordere cepit diabolus humane nature i chisto / & tā hamū q capiebat sentiebat: & iō fauces retrahere volēs / mare rubrū. i. sāguinē chisti sup se infūdā vt debeat: etiā iminere i p̄tmo sibi submersionē / & iō vocationē ei⁹ suadebat: i certamine illo se ifertozē p̄p̄ctōē p blasphemof de pace tractabat. Esa. xxv. d. Humiliabit glā ei⁹ cū allūsiōe manuū ei⁹. Similitē & pncipes sacerdotū illudē/ tes cū scribis

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

Euangelij scdm Mattheum

Et ecce velu templi scissu est i duas ptes a sumo vsqz deorsu. Illud velu qd erat int scissio: et etiaz illud qd erat ante facie templi etc.

Marc. 15. d. moyses/velamē post Luc. 23. f. tu est super cor eoz.

Ps. 78. Revelabit pde sa/septurq: et lo in te/ plo ei oēs dicet glo/ rā. b. In duas ptes: qz tunc apuit qit nouū testamētū erat i veteri/ ecōuer so.

Ps. 17. Et terra mota ē. Ps. Comota ē et tremuit terra. Et petre scisse sūt. Adhuc apparēt scissurē z in eis deponūt pegrini cruces suas.

Ps. 76. Dēc mutatio dextre excelsi. Et alibi. Terra mota est: eteni celi distillauerūt etc. Ps. 79. comota ē. Trē terrē mot?

Ps. 79. comota ē. Trē terrē mot? qz nificat: q mouēdus z dissipēd? erat int gētes: Sicut dicit Esa. xliij. a. Ecce dñs nudabit terrā z dissipabit eā/ z affliget facie ei? z disperget habitatores ei?.

Marc. 15. d. huic tradita erat executio crucifixiōis. Marcus sic dicit: Centurio autem centurio qd factum erat / glorificauit deū dicens: Vere hic homo iustus erat.

Et ecce velum templi scissum est in duas partes / a summo vsqz deorsum. Et terra mota est: et petre scisse sunt: et monumenta aperta sunt: z multa corpora sanctorum qui dormierāt surrexerunt: Et exētes de monumentis post resurrectionē eius venerunt in sanctam ciuitatem: et apparuerunt multis. Centurio autem

Et ecce velum templi scissum est in duas partes / a summo vsqz deorsum. Et terra mota est: et petre scisse sunt: et monumenta aperta sunt: z multa corpora sanctorum qui dormierāt surrexerunt.

Et exētes de monumentis post resurrectionē eius venerunt in sanctam ciuitatem z apparuerunt multis. Dicit in euāgello naqareoz / q duo q fuerūt mortui ante circā ānos qdraginta / boni z sancti viri: venerūt in templū post resurrectionē dñi: z nō loquētes petierūt pgamētū z incaustū z scripserūt / quō illi q erāt in limbo exultauerūt in descensu dñi ad inferos et demones tristabant.

Et terra mota ē etc. Terrē motus significat terrenoz cordū mutationē de feudo diaboli in feudū christi: vt mutaret de malo in bonū. Ps. Dēc mutatio dextre excelsi. Et alibi. Terra mota est: eteni celi distillauerūt etc.

Et petre scisse sūt: id ē corda obstinatiōe obdurata ad pgnitentiā scissa. De q Jobel. ij. c. Scidite corda vīa z nō vestimēta. Et monumenta apta sūt. i. corda siue vita grē: q oīone z pssioē debēt aperiri vt inde pdeāt mortui i resurrectionē vitę. Nota ordinē. Terra. i. cor: pctoris mouet p pssionē: corpa sanctorū qui dormierunt surrexerūt. i. congeries sanctorū operū z totus cētus virtutū: q oīa p pssioē dormierāt per satisfactiōē iterū reuēxerūt. Et venerūt in scām ciuitatē. i. in aiām sanctificatā vfi exteriāt. Trē ibi ipsi pctorēs mortui fuerūt p pssioē / resuscitati p pgnitentiā: venerūt in sanctā ciuitatē. i. ecclēsiā. Et tūc debent apparere multis: vt sicut multos p malū exemplū corruperāt: sic multos p bonū exēplum edificēt.

mozem concipiunt nec glorificationē. Esa. xliij. c. Surdi audite z cęci intuemint ad videndū: Quis cęcus nisi seruus meus: et quis surdus nisi ad quem missi nunciū meū: Erāt autem ibi mulieres multe a longe que secute erāt iesum a galilea ministrantes ei.

et qui cum eo erant custodientes iesum / viso terremotu et his que fiebant: timuerunt valde / dicentes: Vere filius dei erat iste. Erāt autem ibi mulieres multe a longe: que secute erant iesum a galilea ministrantes ei: Inter quas erat maria magdalene / et maria iacobi / et ioseph mater / et mater filiorum sebedei.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē. i. Thesal. ij. c. Facti sumus paruuli in medio vestrum tanq si nutrix foueat filios suos. Debent etiam ministri esse totius ecclēsię dei. i. Cor. iij. a. Sic nos existimet homo vt ministros christi et dispensatores ministeriorum dei.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē. i. Thesal. ij. c. Facti sumus paruuli in medio vestrum tanq si nutrix foueat filios suos.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē. i. Thesal. ij. c. Facti sumus paruuli in medio vestrum tanq si nutrix foueat filios suos.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē. i. Thesal. ij. c. Facti sumus paruuli in medio vestrum tanq si nutrix foueat filios suos.

omnia considerauerunt qualiter clamauit / qualiter exprobrauit / qualiter petre scisse sunt. Job. xix. c. Pellis meę: id est mulieribus que exterora ministrabant: consumptis carnibus: id est apostolis fugientibus / adhesit os meum: id est christi sustentamentum ecclesię: sicut os carnis et pellis. Unde ver-

omnia considerauerunt qualiter clamauit / qualiter exprobrauit / qualiter petre scisse sunt. Job. xix. c. Pellis meę: id est mulieribus que exterora ministrabant: consumptis carnibus: id est apostolis fugientibus / adhesit os meum: id est christi sustentamentum ecclesię: sicut os carnis et pellis. Unde ver-

omnia considerauerunt qualiter clamauit / qualiter exprobrauit / qualiter petre scisse sunt. Job. xix. c. Pellis meę: id est mulieribus que exterora ministrabant: consumptis carnibus: id est apostolis fugientibus / adhesit os meum: id est christi sustentamentum ecclesię: sicut os carnis et pellis. Unde ver-

omnia considerauerunt qualiter clamauit / qualiter exprobrauit / qualiter petre scisse sunt. Job. xix. c. Pellis meę: id est mulieribus que exterora ministrabant: consumptis carnibus: id est apostolis fugientibus / adhesit os meum: id est christi sustentamentum ecclesię: sicut os carnis et pellis. Unde ver-

omnia considerauerunt qualiter clamauit / qualiter exprobrauit / qualiter petre scisse sunt. Job. xix. c. Pellis meę: id est mulieribus que exterora ministrabant: consumptis carnibus: id est apostolis fugientibus / adhesit os meum: id est christi sustentamentum ecclesię: sicut os carnis et pellis. Unde ver-

Marc. 15. d. huic tradita erat executio crucifixiōis. Marcus sic dicit: Centurio autem centurio qd factum erat / glorificauit deū dicens: Vere hic homo iustus erat.

Et terra mota ē etc. Terrē motus significat terrenoz cordū mutationē de feudo diaboli in feudū christi: vt mutaret de malo in bonū. Ps. Dēc mutatio dextre excelsi. Et alibi. Terra mota est: eteni celi distillauerūt etc.

Et petre scisse sūt: id ē corda obstinatiōe obdurata ad pgnitentiā scissa. De q Jobel. ij. c. Scidite corda vīa z nō vestimēta. Et monumenta apta sūt. i. corda siue vita grē: q oīone z pssioē debēt aperiri vt inde pdeāt mortui i resurrectionē vitę.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē.

Et maria iacobi: id ē mater iacobi minoris. s. m. Et ioseph mater: z mater filiorum sebedei. i. iacobi z iohannis. Moraliter autem istę mulieres que christum sūt secute z ei ministrabāt / significāt pzelatos: qui i sacra scriptura mulieres dicuntur: quia matrū z nutriticū spiritalium debēt habere affectum z sollicitudinē.

Et carne luctant scilicet

Carne lucrantur ieiunio: cum mundo elemosinis: cum diabo lo orationibus. Et sic supplantat festinas: id est diabolus. i. de ieiunio et eius consilium dissipat: Sicut legif. ij. Reg. xvij. c. Huiusmodi dissipatum est consilium achitophel. Debet etiam prelatus esse mater ioseph: id est omnium qui in seipso spiritualibus dimensionibus crescit: vel aliorum generatione: sicut sunt doctores et huiusmodi carozes. Tertia fuit mater filiorum iacob: qui interpretatur dominatio vel donatus: et significat claustrales: qui specialiter donati sunt deo. Unde de leuitis dicit Numer. viij. c. Dono donati sunt mihi. Porro igitur omnium: penitentium: doctorum: prelatum: et claustralis: debet esse mater prelati et eos fouere et nutrire. Hoc etiam aduertendum est quod maria

Cum sero aut factum esset venit quidam homo diues ab arimathia nomine ioseph: qui et ipse discipulus erat iesu. Hic accessit ad pilatum et petijt corpus iesu. Tunc pilatus iussit reddi corpus. Et accepto corpore ioseph inuoluit illud in syndone munda: et posuit illud in monumento suo nouo: quod exciderat in petra. Et aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti: et abiit. Erant autem ibi maria magdalene et altera maria sedentes in sepulchro. Altera autem die que est post pasceuen:

Cum sero aut factum esset venit quidam homo diues ab arimathia: que ramatha dicitur. i. Reg. i. c. Hic ioseph: qui et ipse discipulus erat iesu: hic accessit ad pilatum et petijt corpus iesu: quia non licebat deponere suspensum: sicut nec modo nisi de licentia. Nota quod datum fuit isti ioseph qui erat nobilis: ut dicitur Marc. xv. d. ut deponeret christum de cruce. Et ideo inoleuit consuetudo: ut noui milites habeant ius deponendi prelatum suspensum. Quia autem iste erat diues et bonus: non sunt dandi diuites: quia non res in vitis sed malefacta cadunt. Dicitur in euangelio nazareoz: quod iudex istum ioseph in carcere posuerunt: alligantes eum ad columnam eo quod ita honorifice sepe lisset eum: Et quod prius post resurrectionem apparuit ei in carcere quod marie magdalene: et liberauit eum de carcere. **D**oraliter. Marc. xv. g. dicit: Nobilis decurio: id est de curia. Que autem sit nobilitas: que ve diuitie eius: dicit Lucas. xxiij. g. Qui erat decurio vir bonus et iustus qui non psererat consilio et actibus eorum: Hic accessit ad pilatum et petijt corpus iesu. Corpus iesu est ecclesia: Col. i. c. que pender in cruce miserie et penitentie. Ioseph prelatus: qui debet esse crescens duobus modis: quos diximus in se et in alijs. Et debet esse nobilis decurio. i. nobilis in decalogi intelligentia et obseruantia. Debet etiam esse diues auro celestis sapientie: et argento sacre eloquentie et margaritis bonorum operum. Debet esse discipulus iesu. i. de schola eius mitti et humilis corde. Debet etiam esse ab arimathia: que interpretatur vigilans donationis. i. vigilans circa subditos sibi datos ad custodiam. Hic petijt corpus iesu a pilato. i. a tyrante ecclesiam quam multis afflictionibus affligunt. Idem est ergo accedere ad pilatum et petere corpus iesu: quod ingredi ad pharaonem et dicere: Dimitte populum ut sacrificet mihi in deserto. **T**unc pilatus iussit reddi corpus. Petores sunt principes et tyranni nisi ipsi quod pilatus: quod ille iussit reddi corpus iesu: isti autem incessanter affligunt ecclesiam. **E**t accepto corpore ioseph posuit illud in monumento suo: id est preparato sibi nouo. Hinc est quod corpus

debet poni in petra immediate que non sit ad alios usus. **M**orta. f. Exciderat in petra. Esa. xxiij. e. Excidisti memoriale in excelso: diligens tibi in petra tabernaculum. **E**t aduoluit saxum magnum ad ostium monumenti et abiit. T. breu. iij. f. Lapsa est in lacum. i. in limbum vitra mea: Et aia lapsa deiqua volutante sibi descendit: Posuerunt lapidem super me. De h sepulchro dicit Esa. xi. c. Que gates descabunt: et erit sepulchrum eius gloriosum. **E**rant autem ibi maria magdalene et altera maria sedentes ibi: aspicientes ubi poneret corpus iesu. Propter hoc dicitur quod dam quod tunc dux marie venerunt ad monumentum. Sed eos est consuetudo ecclesie que presentat tres in die pasche. Preterea in marco habet de tribus: Maria magdalene: et iacobi et salome.

Proueniunt principes sacerdotum et pharisei ad pilatum dicentes: **V**ne recordati sumus quod seductor ille dixit adhuc viues: post tres dies resurgam. Sube ergo custodiri sepulchrum usque in die tertium: ne forte veniat discipulus eius et furent eum: et dicant plebi: surrexit a mortuis: et erit nouissimus error peior priore. **A**ut illis pilatus: Habetis custodiam. Ite custodite sicut preceperunt: Illi autem abeuntes: munerunt sepulchrum signantes lapidem cum custodibus.

Post autem dicit quod in principio non fuerunt nisi dux: sed in resurrectione fuerunt tres. **A**poraliter autem insinuat hanc que recipi debet corpus christi in pascha. Per hoc autem quod posuit eum ioseph in syndone munda notat quod debet poni in munda scientia. De que syndone dicit Proverb. viij. c. Syndone fecit et vendidit et cingulum tradidit chanango. Hec autem h syndone cogitatio: deliberatio: prelatio: ordif opando: rexit retractatio: et decoratio. **E**t posuit illud in monumento suo nouo. i. in corde inouato per penitentiam. Eph. iij. f. Renouamini spiritu mentis vestre. **E**t exciderat in petra. i. in christo. Esa. xxiij. e. Excidisti memoriale in excelso diligens in petra tabernaculum tibi. Esa. li. a. Attredite ad petram de que et xristi estis. Saxum autem magnum quod aduoluit ad ostium monumenti: magna penitentia que tenet in nobis iesu per gratiam. Esa. xxx. e. Dabit tibi dominus panem artium et aquam breuem et si faciet ultra auolare a te doctore tuum. **D**ue marie sunt due amaritudines per fructu inferoz et suploz: **A**l per male gestis et bonis non facit. **A**ltera autem die que est post pasceuen. i. post sextam feriam. i. in die sabbati. **C**ouenerunt principes sacerdotum et pharisei ad pilatum dicentes: **V**ne. Hic primo vocat dominum. **R**ecordati sumus: quod seductor ille: Inuidia non patit. **P**rius nomen dicitur: sed ille in **D**ixit: adhuc viues: post tres dies resurgam. Nota quod vocat eum seductorem. **H**ic adimpletum est illud dicitur. xij. b. Facta est hereditas mea que hienai: **S**em autem istam: que scuit in mortuis. **S**ube ergo custodiri sepulchrum usque in die tertium etc. In hoc adimpletum est illud dicitur. xj. d. Eradamus eum de tra viuendum etc. **A**ut illis pilatus: Habetis custodiam: ite custodite sic scilicet. q. d. non tractabo de hoc faciendo: vos si vultis tractetis. **P**rius autem abeuntes munerunt sepulchrum signantes lapides cum custodibus. Sed none erat sabbatum: Post dicit quod non fuit opus feruile signare vel sigillare lapidem: sic nec sigillare litteras. **S**ignantes lapidem: anulus. **A**poraliter Antededa sunt tria diligens que custodie dicitur corpus apposita sunt. i. lapis de que tam diximus: signaculum siue sigillum: cuius fractura ostendit dicitur corpus sublatione: tertio custodes. **E**t hoc in omni sepultura spirituali obseruat ecclesia spiritualis. **P**rius in baptismo ubi est veteris hominis sepultura: vni et interrogat baptizandus versus abrenunciat diabolo et oibus pompis eius: **L**apis ad ostium monumenti est firmamentum: positum de si relabedo. **S**ecundo iprimis sigillum. i. charact. **T**ertio custodes. i. patris. **O** autem baptismus sit sepultura et dicitur morte figura: testat Aplos Roma. vi. a. **C**onsepulsi enim sumus cum illo per baptismum in morte. Sic et in sepultura penitentia. **I**n pitione enim moritur vetus homo. **L**apidis auolutio est firmum propositum perseverandi. **S**ignaculum est confessio. **R**atione enim pfectionis

Marci. 16. 6.

Doraliter

Doraliter

ci. 15. d. 7. 22. g. 6. 19. g.

se. dli. i. uo.

ci. 15. d.

ps. 68.

Doraliter

Exo. 5. a.

Ratione enim professionis penitentia maxime est sacramentum. i. sacrum signum. Custodes sunt professores et doctores per exhortationes et precationes suas. Sic etiam in sepultura religionis prima traditio est quam facit in manus abbatis seipsum sepelire quasi monumentum ingrediens: obligatio autem voti est lapidibus aduolutio ad ostium monumenti: signaculum tonsura et habitus: custodes magister nouitiorum et abbas vel prior.

Marc. 16. a. Luc. 24. a. Job. 10. a.

Expositio Capituli. XXVIII.

Vespere autem sabbati et altera maria videre sepulchrum. Et ecce tremotus factus est

Capitulum. XXVIII. Vespere autem sabbati quod luciscit in prima sabbati venit maria magdalene et altera maria videre sepulchrum. Et ecce tremotus factus est

In prima parte agit de aduentu mulierum ad monumentum et apparitione angeli qui misit eas ad apostolos resurrectionem domini nunciare. In secunda agit de apparitione domini ad mulieres iussu angeli pagetes: ibi: Et exiit cito de monumento. In tertia agit de fraudulencia principum sacerdotum: qui pro dolo dano corruerunt custodes ut dicerent Iesu furatum a discipulis suis dormientibus: ibi: Quae cum abiisset etc. In quarta agit de apparitione domini ad undecim discipulos in galilea: ibi: Undecim autem discipuli abierunt. Et dicitur: Vespere autem sabbati. Hora quae postquam dominus fuit sepultus sabbatum erat: et ideo non potuerunt esse mulieres ingredi sepulchrum in principio: quia tunc licebat eis operari: sicut etiam uerso sexta feria multis apparuit non licebat eos cibos amplius preparare. Stellis quoque apparuit in sabbato preparauerunt se et uigila emerunt: sed quae nox erat dimiserunt usque in mane. Dicitur quoque: Vespere autem sabbati quod luciscit in prima sabbati. In parte noctis sabbati. i. in initio siue prima parte lucis dominice. Vbi accipitur hic vespera non pro prima parte noctis sed pro ultima. Prima autem sabbati secundum hebraeos sunt dies dominica. i. prima dies post sabbatum: et secunda sabbati et tertia sabbati etc. Venit maria magdalene et altera maria videre sepulchrum: Et ecce tremotus factus est magnus. Similitudo crucifixionis facta est. Angelus enim domini descendit de caelo et accessit reuoluit lapidem. Ergo remouit eum a monumento. Aug. Quae angelus aduenit: obsequium suum fuit: quod domino debebat impedire. Et sedebat super eum. Ergo non erat intus extra. Contrarium tamen est in Marco. Rursus. Potest dici quod ibi erant duo angeli: unus extra et alius intra. Vel potest de eodem angelo intelligi: sed mattheus vocat hic monumentum ipsum sepulchrum: et sic patet quod sedebat extra: Marcus autem vocat monumentum totam illam cameram in qua erat sepulchrum: et sic sedebat angelus intra monumentum. Sepulchrum enim domini erat factum ad modum camerae per excisionem in petra. In quo autem quod sedebat: christum regnantem indicat. Sedere enim regnare est. Erat autem aspectus eius sicut fulgur et vestimenta eius sicut nix: candida. In quo significatur quod dominus in communi resurrectione terrorem incutiet reprobis: et beatus erit electis. Vbi Dominus. Dulcis et rectus dominus. Malach. 1. a. Quis poterit cogitare diem aduentus eius: et quae stabit ad videndum eum: Ipse enim quasi ignis consumens: et quasi herba fulionum.

Ps. 24.

Moraliter Moraliter Vespere autem sabbati etc. quod licebat primo operari. i. in iuuetute. Thren. 1. d. Bonum est viro cum portauerit iugum domini ab adolescentia sua. Proverb. 22. a. Proverbium est: adolescens iuxta viam suam etc. Venit maria magdalene et altera maria. i. peccatores habentes dolorem pro commissis et omissis: vel pro irriquo duplici. Videre sepulchrum: id est religionem. De hoc sepulchro dicitur. Reg. 17. d. Quidam sepelientes hominem: viderunt latrunculos et profecerunt in sepulchrum: et ad tactum ossium eius suscitatus est. De mortuis peccatores: latrunculi demones: sepulchrum vero bellum. i. dei nostri saluatoris. i. christi est claustrum. Ossa christi tangere: est fortis opera imitari: ut quae ieiunauit quadraginta diebus: quod pauper fuit et humilissimi. Sed quod non nolit tangere ossa: sed carnem dicitur abstinentia: dominus enim comedebat: quod potator: vinum dicebat. Alii tangunt vestimenta dicitur: dominus habuit plures tunicas. Sed vide-

ant quod non legit habuisse plures vestes nisi in passione et ad illusionem. Tangat ergo peccator ossa si vult resuscitari. Et tunc stabit super pedes suos: id est dominabitur affectibus concupiscentiarum. De hoc sepulchro etiam dicitur. Reg. 17. g. De abdo facto propheta: Cum mortuus fuero inquit: sepeliste me in sepulchro in

magnus. Angelus enim domini descendit de caelo: et accessit reuoluit lapidem: et sedebat super eum. Erat autem aspectus eius sicut fulgur: et vestimenta eius sicut nix.

quo vir dei sepultus est. Sic aliqui quando mortui sunt vel per infirmitatem vel per senectutem volunt intrare religionem. Sed nota quod in hoc sepulchro multi suscitantur a phryonissa: ut dicitur de samuele. 1. Reg. 31. b. Phryon

versiloquus vel abyssus: et significat alios claustrales: qui largi sunt in epulis: qui etiam habent abyssum peccatorum: qui suscitantur in plationes. Quidam veniunt videre sicut exploratores: quibus potest dici illud Gen. 22. c. quod dixit ioseph fratribus suis: Per salutem pharaonis exploratores estis. Alii autem veniunt videre ut intrent. Et hi boni sunt: de quibus hic dicitur. Job. 1. f. Magister ubi habitas: veni et vide. Et ecce tremotus factus est magnus: angelus enim domini descendit de caelo. Hoc est postquam intrauit claustrum et videt quantam suorum peccatorum et penarum quas meruerat per illis: tunc mouetur cor eius: et hoc quod angelus domini. i. gratia descendit de caelo. Jaco. 1. c. Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est etc. Et hoc est quod dicitur Ps. 115. a. facite domini montes: id est cor hominis per elatum per superbiam: cepit fumigare: id est resolutum in compunctionem et lachrymas. Ps. 148. a. Angeus domini descendebat in piscinam et mouebat aqua. Et accessit reuoluit lapidem: id est duritiam claustrum ut possit eam sustinere. Hoc facit gratia. Job. 22. a. Lapidem calcinatis: id est duritiam claustrum et ymbra mortis: quia temptatis de austeritate claustrum videtur quod claustrum sit quasi mors: diuidit torem: id est gratia a populo peregrinante: id est a claustralibus qui non reputant se habere hic mauentem ciuitatem in gratia inebriat: ut non sentiant aliquam duritiam in claustro. Ps. 148. a. Inebriabunt ab ubertate domus tua. Erat autem sedebat super eum. Lassus sedet et quiescit: sic gratia facit hominem sedere et quiescere in duritia claustrum. Job. 1. b. Quae prius nolebat tangere anima mea: nunc pro angustia claustrum mei sunt. Erat autem aspectus eius sicut fulgur et vestimenta eius sicut nix: candida. Tangit duplicem effectum gratiae: quia mundat: quod notat cum dicitur: vestimenta eius sicut nix. Et accessit: et inflammat. Unde dicitur: Erat aspectus eius sicut fulgur. Hic est spiritus duplex bellus quem perit fieri in se. Reg. 1. b. Si abluerit dominus sordes filiarum suarum sanguine bierim lauerit in medio eius: ecce inuidia: in spiritu iudicium et spiritu ardoris: ecce inflammatio: Esa. 1. b. Alit. Angelus enim domini descendit de caelo. Angelus predicator: qui debet descendere per compassionem et corporalem visitationem ad peccatores qui sunt in mundo. De caelo: id est de altitudine contemplationis et sanctae puerfationis. Et accessit ad monumentum: id est peccatores per mansuetudinem et affabilitatem. Eccl. 1. a. Congregationi pauperum affabilem te facito. Reuoluit lapidem: id est velamen scripturae et duritiam a cordibus peccatorum per consolationem et remissionem venientiae et gloriae. Deinde sedere super lapidem: id est cum peccatoribus moram facere quousque plenius informem in bono. Erat autem aspectus eius sicut fulgur: et vestimenta eius sicut nix. Debet enim predicator luminositate scientiae esse coruscans: et ardore celli flammis: puritate autem conuersationis niueus. Item fulgor fulget: vult: findit: et feret: Sic predicator debet esse fulgens: vrens: findens: et fetens. De doctrina fulgeat: exemplo vreat: discretione findat: sibi feteat memoria peccatorum. Debet etiam habere vestitus niueus. i. candidus per innocentiam: frigidus per penitentiam. Et tunc fiet quod sequitur: * Pro tempore autem eius

Marginal notes on the right side of the page, including references to other biblical passages and commentary.

De timore aut ei exterriti sunt custodes et facti sunt velut mortui. Ecce quod terribilis malis. Respondens aut angelus dixit mulieribus: nolite timere vos. Scio enim quod iesu qui crucifixus est quirit: non est hic per penitentiam carnis.

Surrexit enim sicut dixit.

Secundo dicitur: quod media nocte resurrexit. Quod probatur duobus rationibus. Una est: quod resurrectio significata est iudicium. Secunda: quod resurrectio significata est iudicium. Secundo dicitur: quod media nocte portus gaces que munita interpretatur. i. corpus christi quod fuit castum munitum contra diabolum: in supplicio mortis portavit. i. in gloria resurrectionis. Hoc etiam probatur ex institutione apostolorum: quod instituerunt in primitiua ecclesia missam decantant

in pascha media nocte in signum resurrectionis domini: vnde et nos in sancto sabbato pasche in missa que tarde cantatur facimus memoriam illi nocte: et in benedictione cerei. Augustinus autem dicit quod surrexit diluculo. Quod probatur: quod quadragesima horis fuit in sepulchro: in die pasche per quatuor horas et tota nocte sequenti et die: ecce viginti octo horis: et tota nocte sabbati per duodecim horas: que cum predicatis faciunt quadraginta. Ps. Exurge gloria mea exurgam diluculo. Venite et videte locum ubi positus erat dominus. De resurrectione domini aduertendum est: quod nec visa est nec scita nisi ex post facto testimonio angelorum vacuitate monumenti in signis lintheaminum: taudet ipsi domini testimonio confirmata: miraculis septem glorificata. Primum fuit quod clauso monumento et iegro signaculo extulit. Secundum terrificam angelorum apparitionem. Tertium terremotum. Et cito euntes dicite discipulis eius quod surrexit: et ecce procedet vos in galileam: ibi enim videbitur. In monte thabor enim videbitur quod est in galilea.

De timore aut ei exterriti sunt custodes etc. Illites custodes pilati sunt principes et tyranni. Quos enim ad aduentum boni predicatores terrent: et sunt velut mortui. Roma. xiiij. a. Alii non timere praeter: Bonum fac etc. Respondens autem angelus dixit mulieribus: i. penitentibus. Nolite timere vos. Lucas. xij. d. Nolite timere pusillus grex. Scio enim quod iesu qui crucifixus est quirit. Crucifixum quirit: quod penitentiam iesum quirit: non purpuratum: ut quidam. Contra quos Berni. Minus delicatus est miles qui vult gaudere cum mundo et regnare cum christo. Sic etiam dicunt predicatores vel claustrales volentes intrare claustrum: Scio quod vos crucifixum queritis. Augustinus in libro. liij. de symbolo. Si amat vitam: que non querit vera: Querit a quibusdam: sed non inuenit: quod ubi non est queritur. Osee. v. b. In gregibus suis et in armis suis vadent ad querendum dominum: et non inuenient. Quid mirum: Non est ipse custos porcorum vel bouum. i. Cor. ix. b. Nunquid de bobus cura est deorum? Lucas. xxiiij. a. dicit: Quid queritis viuere cum mortuis: i. vitam in loco mortis. i. in sepulchro: Quod potest referri ad illos qui in claustro quod est monumentum vel locus mortuorum: delicias mundi querunt. Hoc enim in claustro querere est vitam in morte querere. Non est hic: surrexit enim sicut dixit. Hoc veraciter de multis claustralibus potest dici: quod surrexit dominus et abiit et non est ibi: tunc locus et habitus eius est ibi. Et hoc est quod sequitur: Venite operando. Et videte intelligendo. Ps. Ad mandatum tuum intellexi. Et alibi. Intellectus bonorum omnium facientibus eum. Alii. Venite credendo. Et videte intelligendo. Esa. viij. b. Nisi crediderit: non intelligetis: i. Locum ubi positus erat dominus. Johannes. xx. b. dicit: corpus autem iesu non inuenit: sed in sudarium et lintheamina que erant signa quod ibi fuerat. Sic et in multis

claustralibus sudarium et lintheamina. i. habitum monachale: qui est sudarium monachorum: quod in eo sepeliunt: et claustrum. i. locum ipsum quod claustrum posses respice: sed iesu non respice: quod surrexit non est hic. i. Regi. xix. c. Porro david abiit et aufugit et saluatus est: tulit autem michol statuam et posuit eam super lectum et pellem pilosam

rentes nunciare discipulis eius. Et ecce iesus occurrit illis: dicens: Aucte. Ille autem accesserunt et tenuerunt pedes eius: et adorauerunt eum. Tunc ait illis iesus: Nolite timere. Ite nunciate fratribus meis ut eant in galileam: ibi enim me videbunt. Que cum abiisset: ecce quidam de custodibus venerunt in ciuitatem et nunciauerunt principibus sacerdotum omnia que facta fuerant. Et congregati cum senioribus consilio accepto pecuniam copiosam dederunt militibus dicentes:

in enigmatibus: tunc autem facie ad faciem. Esa. lx. a. Tunc videbitis et affluet et mirabitur et dilatabitur cor tuum. Similitudinem videbit in monte thabor in pnia. m. Et exierunt cito de monumento. i. maria magdalene et altera maria: Sic claustrales si debent esse proprii ad excedendum de claustro quod est monumentum: sed ad vocem greueli plati debent exire. Cant. v. a. Vox dilecti mei pulsantis rē.

Utimore: ne eleuet quoniam exhibet ei honorem. Et gaudium: ne deprimat per preteritum. Dachabei platabant plia domini cum leticia. Ecce dum mole timor et gaudium: de quibus Deut. xxiij. b. Ps. Seruite domino in timore: et exultate ei cum tremore. p. Ps. 2.

Curretes nunciare discipulis: quod pigros significat quod torpescit pariter. Prouer. vi. b. Usque piger dormies. Prouer. xxiij. b. Erue eos qui ducunt ad mortem: et eos qui trahunt ad iteritum liberare non cesses. Si dixeris vitres non suspensum: quod inspector est cordis ipse intelligit: et saluatorem anime tue nihil fallit. Et ecce iesus occurrit illi. Occurretes mutuo se videt. Esa. lxiiij. b. Occurristi letantem facienti iusticiam. Facile potest currere cum qui via currit et cui illa occurrit. Amos. vi. d. Nunquid currere querit in petris equi? Dicentes: aucte. Sic booc ait melioribus: i. predicatores qui colligunt frumentum domini. i. animas sanctas.

Et tenuerunt pedes eius: In quod notat esse verum hominem. Et adorauerunt eum. In quod ostendit esse verum deum. Ps. liij. b. Dominum deum tuum adorabis etc. Moraliter. Pedes domini sunt predicatores. Deut. xxxij. a. Qui appropinquat pedibus eius accipiet de doctrina eius. Chrysostomus. Uellet aliquis vitam esse sine illas mulieres: potest nunc non solum pedes tenere: sed et manus et pedes. Tunc ait illi iesus: nolite timere. Prouer. viij. d. Lex demerit in ore eius. Ite nunciate fratribus meis: De quibus Ps. Narrabo nomen tuum fratribus meis. Et eant in galileam: ibi enim me videbunt. Ps. 2.

Ubi me videbunt. Hoc est quod dominus videt in rubo ardente. i. in pnia. Ero. liij. a. Que cum abiisset: ecce quidam de custodibus etc. Custodes boni plati: qui videtes scitatem claustrum nunciat in ciuitate mundi: ut per exemplum suum reuocent ab imudicis suis. De hac ciuitate Ps. liij. a. Ue ciuitas sanguinum: vniuersa medacum dilaceratione plena. Sed nota quod nunciauerunt principibus sacerdotum: non turbis. Si enim nunciasset turbis: non diuertisset eos a veritate: et ipsi mansissent in bono. Vnde in principio non est predicandum magnatibus sed minoribus. Ps. In salicibus in medio eius suspeditur organa nostra. Salices per superbiam erecti sunt: quod habet humorem spaliu et infructuositate bonorum operum: qui sunt in fluxu deliciarum. Et congregati cum senioribus consilio accepto pecuniam copiosam dederunt militibus dicentes. Supra emerunt veritatem ad pedendum: modo redimunt falsitate ad perdendum: Nec dicunt pro quanto. Dicite quod discipuli

caprarum ad caput eius et operuit eam vestimentis: cumque venissent nuncijs saul: inuentum est simulacrum super lectum et pelles caprarum. Et cito euntes dicite discipulis eius: quod surrexit: et ecce procedet vos in galileam. i. in reuelatione patris vel eterne glorie. Talis enim debet esse finis predicatores. Ubi enim videbitur sicut dixit vobis. Ibi enim dominus reuelabit. j. Cor. xiiij. d. Videamus nunc per speculum

C

Doraliter

Ps. 2.

Ps. 136.

arcl. 16. b. uel. 24. a.

arcl. 16. b. uel. 24. a.

Ps. 56.

aliter *

Ps. 118. b.

Ps. 111.

Dicitur qd discipuli ei nocte venerunt z furati sunt eum nobis dormientibus. Si vellent furari non dnu custodiro se...

B
Doraliter

Doraliter

Doraliter

Dicite qd discipuli ei nocte venerunt: z furati sunt eum nobis dormientibus. Et si h auditu fuerit a pside nos suadebim ei: et securos vos faciem. At illi accepta pecunia fecerunt sic erant edocti. Et diuulgatum est verbum istud apud iudeos vsq in hodiernum diem.

et e spiritu que videbat: vt dicit Lucas. xliij. f. Tel sic alij purabant phantasma esse: qz ambulabat sup aqs. s. xliij. c. Mora autem q est dubitatio tarditatis: sic thomas dubitauit. Joh. xx. f. Thomas q dz didymus. Jte admiratio: sic omnes. Luc. vii. f. Illis aut no creditib et admiratib p gau...

Dubitatio multiplex.

da mibi osculu. Jaco. liij. b. Appropinqte deo z appropinqbit vob. Locur e eis dices: data e mibi ois ptas zc. Joh. xvi. c. Oia qcuqz habet pz mea st. s. xj. d. Oia mibi tradita sut a pte meo. Quare no die ois sapia vl charitas: Mqd melior e ptas qz charitas: Mo: Sed de illa magi dubitat. Sap. xij. c. Subest tibi cu volueris posse. In celo z i terra zc. Chryf. Cur si die i inferno: Quia planu erat. Phil. ij. b. Et i noie iesu oe genu flectat zc. Apoc. j. d. Qui habet clauas mortis z inferni. Etes q docete oes genes. Reuocat h qd. s. x. a. pceptat: In via gntis ne abieris. Dic q: Etes q docete: Contra ignaros q officii pdicatiois assumit. Quid docebit: Mo computare in annos: si o Des genes: s acceptores psonaz. Baptingates eos i noie pns zc. Hic dat forma baptingati. Docentes eos huare oia qcuqz madau vob. Oia die: fide spe z charitate. Joh. xiiij. c. Qui h madata mea z fuit ea: ille e q me diligit. Leuit. xviij. a. Facit iudicia mea z pcepta fua: bitis. Et ecce ego vobis: cu s i oib dieb. Chryf. Magna iuxerat pfortas ait: Et ecce ego vobiscu su. Esa. viij. c. Ecce ego pcpier z pariet zc. Prouer. viij. d. Delitig meq st e cu filijs hois. Chryf. Vobis die ois: Ego ero tecu: Exo. ij. c. Et hieremie: Ego su tecu: Hiere. j. b. Ecce h milit. ij. c. Illi ad vna gntem mili sut: z rii multoties recubabat: nihil tale loquit tramsissi i orbem terraz. Mone vna tunica i duri z calciati circueit z oes supati sut: s Alq ad sumatione seculi. Mo die: vsq ad fine vite: s vsq ad sumatione seculi: i q oes seque eoz pnumerat. Chryf. Rememorat eis sumatione: ne pntia solu inspiciat q simul cu pnti vlt dissoluent sine trista sine locuda: s futura bona sine falsa mesura. Non meminit iudeoz: no impropauit petro negatione nec ceteris. Leuit. xix. d. Mo memor es iurige ciuis tuoz. Gen. vii. c. P: tuus anteq moreret pcepit nobis vt hec tibi verba illi dicerem: Obsecro vt obliuiscar sceleris fratrum tuorum z peccati atq malicie qua exerceuist in te. Prima marie magdalene: Joh. xx. c. Secunda eidem cum alia. h. vii. b. Tertia petro: Luc. vii. f. Quarta duobus discipulis euntib in emaus: Quinta ipsis reuersis in hierlm. Luc. vii. f. et decē apls absente thoma: Joh. xx. e. Hq qnqz apparitioes fuerit in die resurrectionis. Sexta post octo dies in hierusalē omnib apo/ stolis presente thoma: Joh. xx. f. Septima ad mare tyberiadis: Joh. xxij. b. Octava omnibus vndecim in galilea. h. vii. d. Nona i cegnaculo ipsis cgnatib: Marc. vii. c. Decima in monte oliueti: Act. i. a.

Explicit Postilla vni Hugonis Cardinalis sup Mattheum.

Prologus... Dicitur qd... Hic dicitur qd...